

การสัมมนาและระดมความคิดเห็น โครงการศึกษาและพัฒนาประมวลกฎหมาย

เรื่อง “ภาษีไม่ยากอีกต่อไป มาร่วมใจแก้ไขประมวลกฎหมาย”

ณ ห้องประชุมชั้น 10 คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 26 มีนาคม 2551 08:30 – 12:00 น.

ปาฐกถาหน้า

โดย ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช นายกสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

“แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องการทำบัญชีเพื่อให้กรมสรรพากรพิจารณา โดยที่ดิฉันเห็นหัวข้อแล้วก็ดีใจ มีความเป็นธรรมชาติ ซึ่งก็ตรงกับสิ่งที่ดิฉันนำเสนอว่าที่ดิฉันต้องการ อย่างคร่าวๆ แล้วดิฉันไปพูดที่หนึ่งแล้ว ไม่ทราบท่านได้ไปฟังหรือเปล่า ดิฉันบอกว่าในฐานะนักบัญชี ไม่ได้มีความต้องการไม่ให้นักบัญชี แต่ต้องการที่ว่าทำบัญชีให้ถูกต้อง คือทำบัญชีชุดที่เป็นจริง ไม่ใช่ชุดจริงที่ไม่จริง เพราะฉะนั้นตรงนี้ เวลานี้เรามีปัญหาเกี่ยวกับทำบัญชีชุดจริงที่ไม่จริง เพื่อนำไปยื่นเสียภาษีอยู่ แล้วทางการก็รู้นะ กรมสรรพากรก็รู้ รู้แล้วก็รับเอาไปคำนวณภาษี แต่ทำอย่างไร จากการริเริ่มของคณะนิติศาสตร์ แล้วก็คณะบุคคลที่ริเริ่มนั้น ดิฉันขอชมเชย ทั้งเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร ทั้งอาจารย์ และผู้ปฏิบัติที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทางด้านภาษี ทำอย่างไรถึงจะให้มากกว่าให้เกิดทัศนคติ วิสัยทัศน์ และการทำงานที่จะช่วยเสริมสร้างประเทศ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ดิฉันอยากจะนำเสนอในวันนี้ ก็จะกล่าวสั้น ๆ ว่าทำอย่างไรจึงจะช่วยให้มีการจัดทำบัญชีที่เชื่อถือได้ นี่ก็คือหลักการของนักบัญชีนะคะ เพื่อประโยชน์ในการขอกู้เงิน โดยเฉพาะ SME และเป็น การขยายฐานภาษีให้กับกรมสรรพากร เพราะฉะนั้นถ้ายึดหลักการนี้ ดิฉันไม่ต้องการที่จะไปช่วยบริษัทใหญ่ ที่เขาต้องทำบัญชี properly อยู่แล้ว แต่ว่าธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศเราที่มีปัญหาคือพวก SME เพราะฉะนั้นทำอย่างไรถึงจะช่วยให้พวก SME นั้นสามารถทำบัญชีได้โดยยึดหลักการที่ง่ายแก่การปฏิบัติ และมีความเป็นธรรมชาติ ง่ายแล้วก็ป็นธรรมชาติ เนื่องจากว่าเป็นการ แสดงข้อมูล ความเป็นธรรมมาจากการที่การทำบัญชีนั้นแสดงข้อมูลตามจริง ไม่ใช่แสดงข้อมูลที่ไม่จริง แล้วก็ยอมรับเอาไปเสียภาษี ทำอย่างไร ง่าย เป็นธรรมชาติ แล้วก็สะท้อนความเป็นจริง ถ้ายึดหลักการตรงนี้ ถ้าทำตามหลักการที่ตั้งเอาไว้ได้ จะเกิดประโยชน์ 3 ข้อ หนึ่ง ช่วยขยายฐานภาษีให้กับกรมสรรพากร อันนี้เรายึดหลักเลย ไม่ใช่ช่วยให้เขาทำบัญชีแล้วบอกว่าทำให้กรมสรรพากรจัดเก็บภาษีได้น้อยลง เปล่า วิธีการที่ดิฉันยึดหลักการไว้ ตั้งแนวปฏิบัติไว้ ก็คือต้องการช่วยให้กรมสรรพากรจัดเก็บภาษีได้มากขึ้น เป็นการขยายฐานภาษี ขยายไปสู่ mass ไปสู่ธุรกิจที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ของประเทศ จะเห็นว่าธุรกิจที่ไปจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า นั้นมันกว่า 400,000 ราย และในนั้นเป็นธุรกิจขนาดเล็กเสียกว่าครึ่ง เพราะฉะนั้นฐานภาษีพวกนั้น เราอยากให้นำเข้ามาอยู่ในฐานภาษีของกรมสรรพากร

ถ้าหากเมื่อไหร่ที่ทำให้เกิดความง่าย มีความเป็นธรรมกับเขา ก็จะทำให้กรมสรรพากรได้ภาษี ก็เป็นการช่วยประเทศ เราไม่ต้องการให้เป็นกรณีภาษี จุดหนึ่งดิฉันไม่ต้องการให้หนี

ภาษี อันนี้ก็เป็นการคิดว่าทำอย่างไรจึงจะเสนอแนวคิดถ้าหากยึดบนหลักการนี้ได้ ช่วยขยายฐานภาษี ที่หาวิธีง่าย เป็นธรรม เพื่อเป็นการจูงใจให้ธุรกิจที่เป็น mass ของประเทศคือ SME นั้นจัดทำบัญชีเพื่อให้เสียภาษี มีจำนวนผู้ที่เสียภาษีเพิ่มมากขึ้น ไม่ใช่ให้เขาเสียภาษีมากขึ้น แต่ให้เขาเสียภาษีเป็นธรรม แต่ให้เขามีจำนวนมากขึ้นที่เข้ามาอยู่ในฐานภาษี ประการที่สองคือช่วยให้รัฐได้รับเงินภาษีเพิ่มขึ้น หนึ่งคือช่วยให้ธุรกิจอย่างนั้นสามารถทำบัญชีเป็นจริงได้โดยง่าย ประการที่สองคือช่วยขยายฐานภาษีให้รัฐจัดเก็บภาษีได้มากขึ้น ประการที่สามก็คือช่วยให้สถาบันการเงินมีหลักฐานที่เป็นจริงในการพิจารณาให้สินเชื่อในการกู้ยืมเงิน ซึ่งอันนี้ก็ช่วยพวกสถาบัน ธนาคาร SME อะไรพวกนี้ไปในตัว ที่เขาร้องมาสู่ที่สภาบัญชีมากเลย บอกว่าทำยังไงถ้าจะให้สินเชื่อตามนโยบายของรัฐ แต่ไม่มีอะไรที่จะมาพิจารณา เอามาเป็นหลักฐานในการพิจารณาได้ เพราะฉะนั้น ตรงนี้ก็คือหลักการ ดิจันก็อยากจะทำเปิดสั้น ๆ อย่างนี้ว่าสร้างการจัดทำบัญชีที่ง่าย เป็นธรรม ขยายฐานภาษี ให้รัฐจัดเก็บภาษีได้มากขึ้น อันนี้ก็ออกแล้วสั้น ๆ สำหรับรายละเอียดนั้นท่านอาจารย์อวยพรจะเป็นผู้ชี้แจง และเป็นผู้ขยายคำอธิบายในรายละเอียดให้กับท่านในเวลาต่อไป”

ผู้ดำเนินรายการ คุณวิศิษฐ์ ลิ้มลือชา เหรียญกษาปณ์สมาคมแห่งประเทศไทย
วิทยากรภาคเอกชน คุณอวยพร ต้นละมัย สภาวิชาชีพบัญชี

“ช่วงแรกนี่เราจะนำเสนอปัญหาภาษีอากรนะครับที่คิดว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจ เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว สภาวิชาชีพบัญชีได้จัดอบรมสัมมนาระดมความคิดเห็นในเรื่องนี้เหมือนกัน ในหัวข้อ “ประมวลรัษฎากร : จุดที่ต้องแก้ไข” ซึ่งในครั้งนั้นมีผู้เข้าร่วมสัมมนา 60-70 ท่าน หลาย ๆ ท่านก็ได้มาอยู่ ณ ที่นี้ด้วยนะครับ ก็มีการเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งผมก็ได้รวบรวมมานำเสนออีกครั้งหนึ่ง ถ้าเราพูดถึงปัญหาภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรนั้น ถ้าใครทำงานอยู่กับภาษีอากร ท่านจะเห็นได้ว่ามีปัญหาเกือบทุกมาตรา มากหรือน้อยแล้วแต่”

ประเด็นที่ 1 SME

เสียภาษีอากรสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก SME เมื่อสักครู่ท่านนายกสภาวิชาชีพบัญชี ท่านอาจารย์เกษรก็ได้พูดไปแล้วเบื้องต้นว่าปัจจุบันเรามีธุรกิจ SME เยอะมาก และเราก็อยากให้ธุรกิจ SME นั้นขยายตัวเพิ่มมากขึ้น แต่ปัจจุบันเรามีปัญหาอะไรบ้าง ปัญหาหนึ่งคือเรื่องการเสียภาษีอากรของเขา ธุรกิจ SME ขนาดเล็กก็จะมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายบางอย่างเขาอาจจะไม่มีเอกสารหลักฐาน เช่นไปซื้อสินค้ามาจากร้านที่ไม่ออกใบเสร็จ อันนี้เราต้องยอมรับว่ามันเป็นความจริง หรือเขามีเอกสาร แต่ไม่มีกำลังในการจัดทำบัญชี ไม่มีเงินจ้างนักบัญชีที่ราคาแพง ทำให้การเก็บเอกสารต่าง ๆ ไม่เรียบร้อย ไม่พร้อมที่จะทำบัญชีอย่างเต็มรูปแบบ เนื่องจากเขาเป็นบริษัท การเสียภาษีต้องคำนวณจากกำไรสุทธิไม่เหมือนกับบุคคลธรรมดาที่หักค่าใช้จ่ายออกได้ แต่กรณีของบริษัทต้องคำนวณกำไรสุทธิมีผู้ตรวจสอบบัญชีรับรอง ปัญหาของ SME คือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ บันทึกได้ไม่ครบถ้วน ทำให้เป็นภาระภาษีอากรกับเขาค่อนข้างมาก เขาต้องรับภาระภาษีเยอะ เขาพยายามเข้าสู่ระบบ เมื่อเข้าสู่ระบบก็ขาดรายได้ ซึ่งการจัดเก็บภาษีอากร หลักการเบื้องต้นก็คือเราต้องทำอย่างไรที่จะดึงผู้ที่เสียภาษีอากรเข้ามาอยู่ในระบบก่อน แล้วหลังจากนั้นก็ค่อยตามไปดูเรื่อย ๆ ว่าเขาเสียครบถ้วนหรือยัง ดังนั้นข้อเสนอของทางสภาวิชาชีพในเบื้องต้นก็คืออยากจะทำอย่างไรที่จะจูงใจให้ธุรกิจ SME ขนาดเล็ก ให้เขาเสียภาษีได้ในระดับเบื้องต้นก่อน หลักการก็คือเราจะให้เขาเสียภาษีจากกำไรสุทธิขั้นต่ำ ถ้าเราดูรายการกำไร-ขาดทุนในสไลด์หน้า 4 ก็จะมีรายได้ มีต้นทุนต่าง ๆ หักต้นทุน หักเงินค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออกมาเป็นกำไรสุทธิ หลักการใหญ่ ๆ พวกนี้เราจะเห็นว่าบางอย่างมีหลักฐาน ติดตามได้ บางอย่างอาจจะไม่มีหลักฐาน เสร็จแล้วเขาก็คำนวณกำไรสุทธิออกมา สมมติว่าเขาคำนวณกำไรสุทธิมาตามความเป็นจริง ปัญหาคือกรมสรรพากรจะไปตามเก็บภาษีอย่างไร กรมสรรพากรก็ไล่ดูเอกสารทุกอย่างว่าครบถ้วนหรือเปล่า อันนี้ก็จะเป็นการแก้เขาค่อนข้างมาก ทางเราก็เสนอว่าน่าจะกำหนดกำไรสุทธิขั้นต่ำ ซึ่งเหมือนกับบุคคลธรรมดา ที่กฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายเหมาได้ เช่นถ้าขายสินค้า หักค่าใช้จ่าย เหมาได้ 80% เป็นต้น เราก็เปรียบเทียบดูว่า ถ้ากำไรขั้นต่ำของเขาเป็นเท่าไร แล้วเก็บภาษีให้น้อยที่สุดจากกำไรขั้นต่ำ ซึ่งข้อเสนออันนี้หากพูดตามความ

เป็นจริงกรมสรรพากรก็ใช้อยู่เหมือนกันนะครับ แต่ไม่ได้เป็นกฎหมายตรง ๆ ถ้าเข้าไปอ่านดูคำพิพากษาฎีกาหลายคดี เวลากรมสรรพากรไปตรวจบัญชีบริษัทแล้วหาหลักฐานรายจ่ายไม่ได้ กรมสรรพากรก็หักค่าใช้จ่ายเหมาให้ ซึ่งผู้เสียภาษีบางรายก็ไปร้องศาล ฟ้องศาลว่าไม่ถูก ศาลก็บอกว่าก็คุณไม่มีรายจ่าย กรมสรรพากรหักเหมา 50% 70% ก็เป็นบุญเป็นคุณแก่ใจทักอยู่แล้ว อย่างมาฟ้องอีกเลย เพราะฉะนั้น ศาลก็ยอมรับ เพียงแต่เราจะทำอย่างไรให้ออกมาเป็นกฎหมายที่ เราสามารถใช้ได้ ข้อเสนออันนี้มีนักบัญชีบางท่านที่ไม่ส่งเสริมให้คนทำบัญชี ซึ่งผมก็คิดว่าตามความเป็นจริงเขาก็ไม่ทำบัญชีกันอยู่แล้วเหมือนกัน ถึงจะบังคับให้ทำ เขาก็ไม่ทำ เพราะเขาไม่พร้อมที่จะทำ ผู้เราพยายามเอาเขาเข้าระบบ และให้เขาเสียภาษีอย่างต่ำไปก่อน แล้วจนเมื่อไหร่ที่เขา มีฐานะดีขึ้น พร้อมที่จะเข้าระบบอย่างเต็มรูป ก็ค่อยไปดูตอนนั้น แล้วก็จำกัดเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กเท่านั้น ส่วนขนาดกลางหรือใหญ่ อันนั้นเขาพร้อมอยู่แล้ว เราไม่ไปแตะต้อง อันนี้ก็ เป็นข้อเสนอที่ท่านนายกสภาท่านอยากจะทำไปให้กรมสรรพากรด้วย

ประเด็นที่ 2 เรื่องภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ถ้าใครทำบัญชีเป็นผู้จ่ายเงิน ท่านจะพบได้ว่ากฎหมายภาษีหัก ณ ที่จ่ายของไทย ยุ่งที่สุดในโลก มีทุกอัตรา ตั้งแต่ 0.75, 1, 2, 3, 5, 10, 15 จนถึงอัตราก้าวหน้า 37% แล้วอัตรานี้ก็ จะ value ไปตามประเภทของเงินได้ ตามประเภทของคนจ่ายเงิน ตามกิจกรรม ตามธุรกรรม อะไรก็แล้วแต่ ซึ่งยุ่งมาก ผมยกตัวอย่างให้ฟังเรื่องหนึ่งซึ่งมีปัญหามาก ท่านก็คงจะเจอ เหมือนกันว่าการหักภาษี ณ ที่จ่ายนะครับ ถ้าเราซื้อขายสินค้า เราไม่ต้องหักภาษี แต่ถ้าเราจ้าง เราต้องหัก 3% แต่ที่นี้ซื้อขายกับจ้าง บางทีมันมองเห็นไม่ค่อยชัด อย่างจ้างผลิตสินค้า เขาดูออกไหมว่าจ้างผลิตสินค้า เวลาท่านไปซื้อสินค้าจากโรงงาน ท่านรู้หรือเปล่า ว่าเขาจ้างผลิต หรือ ผลิตสินค้าขาย ดูไม่ออกเลยนะครับ กรมสรรพากรวางหลักเกณฑ์อยู่ข้อหนึ่งว่า ถ้าบริษัทที่ขาย สินค้าในเรา ผลิตสินค้าขายเป็นปกติ เป็นรัฐอยู่แล้ว แม้จะผลิตสินค้าตามที่เรา order พิเศษ ก็ อยู่ในการซื้อขายอยู่ แต่เราซึ่งเป็นคนซื้อจะไปทราบได้อย่างไร ว่าเขาผลิตสินค้าขายที่ไหน เรื่องนี้เป็นปัญหาค่อนข้างมาก

ผมยอมรับว่าธุรกรรมซื้อขายกับรับจ้างผลิต ในแง่ของนิติกรรมสัญญา มันต่างกัน แต่ถามว่า substance หรือเนื้อหา มันต่างกันหรือไม่ ไม่ต่างกันนะครับ ถ้ากรมสรรพากรเห็นว่านิติกรรม มันต่างกัน ก็ไปแก้กฎหมายว่า ให้หักภาษีเหมือนกันหรือไม่ให้หักเหมือนกันซักอย่างหนึ่ง ไม่งั้น ทุกวันนี้มีปัญหาหนักนะครับ ปัจจุบัน ถ้าเราไปดูโรงงานที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรม ผมบอกได้ว่า 90% ทำผิดหมด ยกตัวอย่างเช่นคุณเป็นโรงงานผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ให้กับผู้ประกอบรถยนต์ คุณก็ผลิตแต่ชิ้นส่วนอย่างนี้ส่งเขา เจ้าเดียวหรือสองเจ้า ยี่ห้อไม่ใช่ของเรา ผลิตตามสเปก ตามยี่ห้อของเขา อย่างนี้คือรับจ้างนะครับ มีบริษัทญี่ปุ่นหลายแห่งนะครับ ทำธุรกิจมาสี่ห้าสิบปี ก็เข้าใจว่าตัวเองผลิตสินค้าขาย วันดีคืนดี กรมสรรพากรบอกว่า เป็นรับจ้างผลิต แสดงว่าที่ผ่านมามีผิดหมด คนจ่ายเงินก็ไม่หักภาษี คนรับเงินก็ไม่ติดอากรแสตมป์ แต่ผลที่ตามมามันร้ายไปกว่านั้นอีกนะ ครับ ปรากฏว่า พอเราไปบอกว่าเขาจ้างผลิตสินค้า แต่เขาเป็นบริษัทต่างดาว เพราะฉะนั้น

กฎหมายประกอบธุรกิจคนต่างด้าว ทำไม่ได้ นะครับ ห้ามให้บริการ การรับจ้างผลิตเป็นบริการ
อย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นเขาจึงต้องเลิกประกอบกิจการ ทำไม่ได้เลย อันนี้เป็นเรื่องใหญ่ ขณะนี้
กระทรวงพาณิชย์เองก็เห็นปัญหานี้ แล้วพยายามจะไปแก้ โดยยอมว่าการรับจ้างผลิตสินค้าเนีย
ไม่อยู่ในระบบที่ต้องขออนุญาต คือต่างด้าวสามารถทำได้ เพราะเรามองไม่เห็นว่ามันต่างกัน
ยังไง ระหว่างผลิตสินค้าขาย กับรับจ้างผลิตสินค้า อันนี้เป็นประเด็นใหญ่ แล้วก็ยังมีเรื่องอื่น ๆ
อีกเยอะ ค่อย ๆ ไปไล่ดู เพราะฉะนั้นมันก็เกิดปัญหาขึ้น คนจ่ายเงินก็จะหักทำเดี่ยว คนรับเงินก็
ไม่อยากจะหัก เกี่ยงกันอยู่อย่างนั้น เลยกลายเป็นสร้างปัญหาระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย ก็เกิดการ
หลีกเลี่ยงภาษีอากร เช่นไปแยกตั้งบริษัท บริษัทหนึ่งขายอะไหล่ บริษัทหนึ่งรับจ้างซ่อม วันดีคืน
ดี กรมสรรพากรก็บอกว่าไม่ได้ ถึงคุณจะแยกบริษัท คุณก็ยังรับจ้างอยู่ทั้งสองบริษัท ซึ่ง
กรมสรรพากรก็แพ็คดีมาแล้วในศาลฎีกานะครับ รับจ้างที่แยกบริษัท ถึงแม้จะตั้งอยู่ในที่เดียวกัน
ศาลฎีกาบอกว่าเป็นบริษัทที่แยกจากกัน ไปเก็บภาษีหักค่าใช้จ่ายรวมกันอย่างนั้นไม่ได้
ข้อเสนอแนะที่อยากจะเสนอก็คือว่าทำอย่างไร ให้มันหักอัตราน้อยลง เหลือสักอัตราหนึ่ง หรือ
สองอัตรา ผมก็สงสัยว่าทำไมกรมสรรพากรทำไม่ได้ เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีที่ส่วนราชการ
จ่ายเงินได้ให้บุคคลธรรมดาหรือบริษัท ก็มีอยู่อัตราเดียวคือ 1% ไม่ว่าจะจ่ายอะไร ยกเว้นจ่าย
เงินเดือน ถ้าไม่เอาคนจ่ายต้องหักภาษีมากกว่า นี่คือการไม่เป็นธรรมในระบบภาษี
อากร กลายเป็นว่าถ้าใครขายของให้ราชการ ภาระภาษีต่ำกว่า ถ้าใครขายของให้เอกชน ภาระ
ภาษีมันสูงกว่า อันนี้น่าจะแก้ปัญหานี้

ประเด็นที่ 3 การหักภาษี ณ ที่จ่าย

ก็คือกฎหมายให้หักภาษีในอัตราก่อนข้างสูง ผมยอมรับว่าสูง 5% 3% อย่างเช่นบริษัท
ที่ทำรับเหมาก่อสร้าง หรือวิชาชีพอิสระ 3% เช่นทนายความ ผู้สอบบัญชี ภาษีที่หักไปมันก็สูง
ผลที่ตามมาคือต้องขอคืนภาษี ถ้าท่านไปถามธุรกิจทั้งหลาย ไม่มีใครอยากขอคืนภาษี ถ้าไปอ่าน
ฎีกาหลายฉบับ จะเจอ เพราะเหตุที่บริษัทไปขอคืนภาษีสัก 2 ล้านบาท ผลที่ตามมาคือถูก
ประเมินภาษีเพิ่มขึ้นอีก 10 ล้านบาท เพราะฉะนั้น ไม่มีเหตุจำเป็นท่านอย่าไปขอคืนเงินภาษีนะ
ครับ ผมบอกได้เลยว่าถ้าภาษีที่จะขอคืนไม่เกิน 1 ล้านบาท อย่าไปเลย เสียเวลา เสียค่าใช้จ่าย
แล้วก็ยุ่งยากมาก แล้วท่านจะโดนประเมินประเด็นอื่นเยอะไปหมด กว่าที่จะขอคืนได้ แต่ถ้าเสีย
เยอะ ๆ เป็น 10-20 ล้าน นี่ก็อีกเรื่องหนึ่ง ก็ต้องขอคืน

ปัญหาคือกรมสรรพากรจะมีทางอะลุ่มอล่วยได้หรือเปล่า ว่าไอ้ภาษีที่เขาจ่ายมันเล็กน้อย
แสนกว่าบาท หมื่นกว่าบาท ถ้าบริษัทใช้ภาษีไม่หมด ทำอย่างไร จะให้เขายกไปปีต่อ ๆ ไปได้
หรือถ้าเขาไม่เห็นใจจะขอคืน ก็ยอมให้เขาหักค่าใช้จ่ายได้ ซึ่งน่าจะดีกว่า ยกตัวอย่างอันหนึ่ง
ที่เห็นได้ชัดคือ สมมติถ้าเราให้เช่าที่ดิน 20 ปี มีแป๊ะเจี๊ยะ 100 ล้านบาท แล้ว 100 ล้านบาท เวลา
จ่ายมันหัก 5% จาก 100 ล้าน 5 ล้านใช้ไหมครับ แต่เวลาคำนวณภาษี เราต้องคำนวณเป็นปี ๆ
ตามกฎหมาย เวลาคุณคำนวณภาษีปีที่ 1 ไอ้ภาษีหักค่าใช้จ่าย มันเป็นของปีที่ 1 ปีเดียว ท่านก็
ต้องไปขอคืน กรมสรรพากรก็ตรวจ ตรวจแล้วก็ต้องคืนเขา แล้วทำไมไม่ให้เขาหักไป 20 ปี ดีชะ

กว่า เขาก็ไม่อยากจะใช้ทั้งหมดในปีนั้น ก็อยากจะขอหักไปเรื่อย ๆ 20 ปี ซึ่งไม่มีใครเสีย
กรมสรรพากรก็ไม่ต้องจ่ายเงินเพิ่ม ผู้เสียภาษีก็ไม่ต้องจ่ายเงินเพิ่ม ดีกว่ามาเสียเวลาตรวจ แล้วก็
ต้องไปคืนเขา มันก็มีทางที่จะลดภาระของทั้งผู้เสียภาษีและหน่วยงานของรัฐได้ด้วยนะครับ อันนี้
ก็เป็นอีกข้อเสนอหนึ่ง ว่าภาษีที่ใช้ไม่หมดจะเปิดทางให้เอาไปหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ หรือให้ไปขอ
คืน เอาไปใช้ในปีถัด ๆ ไปได้ อีกเรื่องหนึ่งซึ่งจะเกี่ยวข้องกับนักบัญชี ผู้สอบบัญชีทั้งหลาย การ
คำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล มาตรา 65 เขียนคำว่าเกณฑ์สิทธิ แต่เอาเข้าจริง
ๆ เกณฑ์สิทธิของกรมสรรพากร ไม่ใช่ accrual basis ในทางบัญชี ต่างกันเยอะเยอะ บางเรื่อง
แม้ว่าปัจจุบันกรมสรรพากรจะแก้ไขออก ทป.155 มาแล้ว โกล้เคียงกันบ้าง ส่วนใหญ่ก็จะ
โกล้เคียงกันแล้ว แต่ก็ไม่ใช่ 100% อย่างที่ผมจะยกตัวอย่าง 2 ตัวอย่างที่เห็นชัด เรื่องใหม่ไม่นานนี้
เอง บริษัทไปกู้เงินจากบริษัทในเครือ ออกพันธบัตรแบบ serial coupon bond คือไปกู้เงินมา
สมมติ 2,000 ล้านบาท ในปีที่ 1 ไม่มีดอกเบี้ย ออกเป็นตัวเงินมา เสร็จแล้วปีที่ 10 จ่ายคืน 4,000
ล้านบาท ไปกู้เงินมา 2,000 ล้าน ครบ 10 ปี จ่ายคืน 4,000 ล้าน ผลต่างคือ 2,000 ล้าน ทรัพย์สิน
ตัวนี้มันคือดอกเบี้ยนะครับ ถามว่าแล้วผู้จ่ายเงิน คือคนที่ไปถามกรมสรรพากรก็คือคนที่ไปกู้ ก็
อยากทราบว่าเราไปกู้เงินเขามา แล้วมีดอกเบี้ย ดอกเบี้ยจากค่าใช้จ่ายอย่างไร สิ่งที่กรมสรรพากร
ตอบก็คือดอกเบี้ยนี้ เนื่องจากเป็น serial coupon bond ไม่ใช่ดอกเบี้ยที่คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ตามปี
แต่ดอกเบี้ยจะดูครั้งเดียวตอนปีที่ 10 กรมสรรพากรก็ตอบว่า บริษัทหักจ่ายดอกเบี้ย 2,000
ล้านบาทในปีที่ 10 แสดงว่า 9 ปีแรก ไม่มีรายจ่ายดอกเบี้ยเลยในทางภาษีอากร ซึ่งผมว่าไม่
น่าจะถูกนะครับ เพราะดอกเบี้ยคือ reflect time relay of money ค่าของเงินตามเวลา เวลาผ่าน
ไปดอกเบี้ยมันเกิดขึ้น เพราะฉะนั้น accrual basis ในทางบัญชีก็คือ ดอกเบี้ยเป็นรายจ่ายตาม
เวลาที่มันเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แก่เกณฑ์สิทธิของกรมสรรพากรคือ ดอกเบี้ย due เมื่อไหร่เป็นรายจ่าย
เมื่อนั้น อันนี้คือกรมสรรพากรตอบคนจ่ายเงิน ไม่ได้ตอบฝั่งคนรับเงิน หลักเกณฑ์มันก็เหมือนกัน
คนรับเงินก็เริ่มมีรายได้เสียภาษีในปีที่ 10 2,000 ล้านบาท มหาศาลนะครับแทนที่จะทยอยได้
บริษัทที่ให้กู้ยืมเงินเดือดร้อนนะครับ เพราะเวลาคุณไปกู้ยืมเงินมาจากแบงก์ คุณต้องจ่าย
ดอกเบี้ยทุกปี คุณก็มีแต่รายจ่าย แต่ไอ้ดอกเบี้ยที่คุณไปปล่อยกู้ในเครือ กรมสรรพากรบอกว่ายัง
ไม่ใช่รายได้ คุณก็มีแต่รายจ่ายมันยกได้แค่ 5 ปีนะครับ เกิน 5 ปีมันยกไปไม่ได้ พอปีที่ 10 คุณ
ได้เงินมา 2,000 ล้านบาท คุณต้องเสียภาษี 30% จาก 2,000 ล้าน อันนี้คือความไม่เป็นธรรม ซึ่ง
กรมสรรพากรไม่ควรตอบอย่างนี้ ถ้ายึดหลักตรวจสิทธิในทางบัญชี อันนี้ก็เป็นปัญหาหนึ่ง
หลักเกณฑ์ที่ง่ายที่สุดที่กรมสรรพากรน่าจะทำได้คือ ไปแก้มาตรา 65 บอกว่าการกำหนดกำไร
สุทธิ ให้อิงหลักการบัญชี ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางบัญชี อย่าไปสร้างมาตรฐานขึ้นมาเองแล้ว
มันจะยุ่ง กรมสรรพากรบางครั้งก็จับหลักบัญชีมาใช้บางครั้งก็ไม่จับ ตัวอย่างที่เห็นชัดนะครับคือ
เรื่องการ cash ดอกเบี้ยเป็นต้นทุนของสินทรัพย์

กรมสรรพากรสร้างปัญหาไว้มาก ทั้ง ๆ ที่ไม่ควรจะเป็นปัญหา เดิมทีมาตรฐานทางบัญชี
บอกว่าให้คุณ cash ดอกเบี้ย กรมสรรพากรก็ไป cash มาตรฐานทางบัญชีบอกว่าบริษัทที่ไป
กู้ยืมเงินมาต้อง cash ดอกเบี้ย วันดีคืนดีมีอยู่บริษัทหนึ่ง กรมสรรพากรไปเตือนภาษี บอกว่า

บริษัทกู้ยืมเงินมาเพื่อที่จะซื้อที่ดินให้เช่า มีรายได้ให้เช่าเกิดขึ้นแล้ว แต่ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินมา รวมในรายจ่ายไม่ได้ ต้องเป็นต้นทุนที่ดิน มันเลยยุ่งไปหมด ถ้าคุณต้อง cash ดอกเบี้ยเป็นต้นทุนของที่ดิน หมายความว่าอย่างไร หมายความว่า คุณต้อง cash ไปเรื่อย ๆ ไม่มีวันจบ เพราะว่าที่ดินมันให้มาแล้ว ให้เช่าแล้ว มีรายได้แล้ว แต่ทำไมต้อง cash ในทางบัญชีมัน cash ไม่ได้ ก็คุณ cash ไปเรื่อย ๆ มันก็เป็นปัญหา แล้วคุณจะทำอย่างไร มันก็ cash ไปตลอดชีวิต ขายไปคนซื้อไปต่อก็ต้อง cash อีก พอฎีกานี้ออกมา ศาลฎีกานี้ไม่ทราบว่ามันมองอย่างไร อีกนับ 10 ฎีกาถัดมา ศาลพิพากษาเหมือนกันหมด ว่าต้อง cash หมด จนกรมสรรพากรต้องไปแก้ ออกกฤษฎีกา 375 ขึ้นมา บอกว่าดอกเบี้ยหลังจากก่อสร้างทรัพย์สินเสร็จแล้วให้หักเป็นรายจ่าย ได้ก็แก้ปัญหามาได้ระดับหนึ่ง แต่มันจะเกิดปัญหาใหม่ขึ้นมาอีก เพราะว่าหลังจากนั้นมาตรฐานทางบัญชีเปลี่ยนไปใหม่ บอกว่าต่อไปนี้ถ้าใคร cash ดอกเบี้ย จะ cash หรือไม่ cash ก็ได้ เดิมที่บังคับว่าต้อง cash ต่อมาให้เลือก เพราะฉะนั้นบริษัทมีทางเลือก พอกลับไปดูกฤษฎีกาที่ กรมสรรพากรออกมาใหม่ ถ้ามว่าเป็นทางเลือกหรือเปล่า ไม่ใช่ครับ บังคับว่าคุณต้อง cash มันก็ยุ่งอีกออกกฤษฎีกามา มันแก้ปัญหามาได้ช่วงเดียว เพราะมาตรฐานการบัญชีแก้ กฤษฎีกาไม่ได้แก้ ก็เป็นปัญหาอีกว่า ทางบัญชีบอกไม่ต้อง cash แต่ทางภาษีบอกว่าต้อง ก็เลยตอบไม่ได้ว่าตกลงต้อง cash หรือไม่ และผมก็ได้ข่าวมาใหม่อีกว่ามาตรฐานการบัญชีกำลังจะแก้ใหม่อีกว่าบังคับให้ cash เพราะเหตุที่มาตรฐานการบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เรื่อย กฎหมายภาษีอากรตามไม่ทัน กว่าจะออกกฤษฎีกาการสักฉบับใช้เวลาเป็นปี ยื่นดอกเบี้ย 4-5 ปี ถึงจะออกได้เพราะฉะนั้นสร้างหลักเกณฑ์ง่าย ๆ ว่าถ้าอะไรที่ไม่เหลือปากว่าแรง กรมสรรพากรก็ไปอิงมาตรฐานการบัญชีซะ แล้วตรงไหนที่กรมสรรพากรคิดว่ารับไม่ได้ก็มาเขียนเงื่อนไขเป็นพิเศษ เช่น เรื่องรายจ่ายต้องห้าม หนี้สูญแล้ว บริษัทจะเอาเปรียบ ก็เขียนห้ามเอาไว้ เรื่องหนี้สูญจริง ๆ ก็มีปัญหากกรมสรรพากรห้ามจำหน่ายหนี้สูญ บริษัทก็หาทางออก ไม่จำหน่ายหนี้สูญ ขายดี ๆ เลย ขายผ่านราคาตลาด ลูกหนี้ที่มัน default ไปแล้ว ราคาตลาดมันสูญนะครับ ถ้ามว่าผิดกฎหมายรีเปลา ก็เป็นปัญหาคิดเพราะฉะนั้นถ้ากรมสรรพากรไปแก้เกณฑ์ให้มันง่าย คนทางบัญชีไม่ต้องปวดหัว และขณะเดียวกันกรมสรรพากรก็ไม่ต้องปวดหัวมานั่งตีความเรื่องพวกนี้ น่าจะดีกว่า อะไรที่กรมสรรพากรรับได้ก็รับไป รับไม่ได้ก็ไปเขียนเงื่อนไขโดยเฉพาะ อย่าไปสร้างหลักเกณฑ์ขึ้นมาเอง แล้วมันจะมีปัญหา อีกเรื่องหนึ่งซึ่งผู้เสียภาษีร้องเรียนกันเยอะ ก็คือกรมสรรพากรไปกำหนดรายจ่ายบางอย่างเป็นวงเงินไว้ ตอนที่กำหนดวงเงินได้สร้างที่ไปที่ไป อันนี้ไม่เป็นไร แต่พอกำหนดไปแล้วก็ลืมไปเลย ไม่ได้คิดจะกลับมาเปลี่ยนวงเงิน เช่น ค่ารับรองที่ไม่เกิน 2,000 บาท เมื่อซัก 10 ปีที่แล้วมันซื้ออะไรได้เยอะนะครับ เดียวนี้มันซื้ออะไรไม่ค่อยได้ หรือค่าเช่ารถยนต์ รถยนต์หนึ่ง ไม่เกิน 1,000,000 บาท เดียวนี้เกือบทุกคันมันก็จะเกินอยู่แล้ว ทำอย่างไร กรมสรรพากรจะปรับข้อมูลตรงนี้ให้มัน update มากขึ้น ไม่ทราบเพราะนายท่านปัจจุบันท่านชอบเหรียญสลึงหรือเปล่า ก็เลยไม่ค่อยยอม conservative ไม่ค่อยแก้กฎหมายอะไร จริง ๆ น่าจะไปอยู่ในกฎกระทรวงซึ่งจะแก้ง่ายกว่า ดีกว่าไปเขียนไว้ในกฎหมาย เช่น ของกรมที่ดิน อาจจะกำหนดว่าทุก 5 ปีให้มาดูสักทีว่าตัวเลขไหนควรเปลี่ยน อย่างค่าใช้จ่ายของบุคคลธรรมดา

60,000 บาท นี่มันสิบกว่าปีมาแล้ว ทุกคนก็อยากให้เพิ่มสักที แต่กลับไปเพิ่มอย่างอื่น แล้วอีกเรื่องคือหลักเกณฑ์รายจ่าย ราคาตลาด จะเอาอย่างไร ใช้หลักเกณฑ์ใดเป็นราคาตลาด พิพากษาศาลฎีกาหลายคดี ไปมองอยู่อย่างเดียวว่า ถ้าเมื่อไหร่บริษัทขายสินค้าต่ำกว่าราคาทุน นั่นแหละคือขายต่ำกว่าราคาตลาด ซึ่งหลายคดีศาลบอกว่าไม่ใช่ ราคาตลาดแต่ละราคาขึ้นอยู่กับช่วงเวลาขึ้นอยู่กับสถานะเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นมันอาจจะขึ้นลงต่ำกว่าราคาทุนได้ การที่บริษัทขายสินค้าต่ำกว่าราคาทุน ไม่ใช่ต่ำกว่าราคาตลาด ต้องดูให้ดี ๆ ว่าขายต่ำกว่าเพราะอะไร กรมสรรพากรน่าจะวางหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนว่าราคาตลาด ควรจะเป็นอย่างไร จะเอาราคาของกระทรวงพาณิชย์มาใช้หรือเปล่า ซึ่งบางทีมันก็ไม่ค่อยดี เช่น กระทรวงพาณิชย์บอก หมูราคา กิโลละ 98 บาท ท่านไปซื้อได้ 1 ชั่วโมงก็หมดแล้ว ที่เหลือท่านต้องไปซื้อกิโลละ 130 บาท ถึงจะมี อีกเรื่องหนึ่งคือรายจ่าย การพิจารณาว่ารายจ่ายอะไร เพื่อกิจการ หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ ต้องมองให้ดี ๆ เพราะตามสถานะเศรษฐกิจและความจำเป็นของธุรกิจ ยกตัวอย่างเช่น ปัจจุบันนี้ใคร ๆ ก็ไปสร้างออฟฟิส สร้างคอนโดมิเนียมกับรถไฟฟ้า เพราะรู้ว่าเมื่อไหร่รถไฟฟ้าไป คนก็ไป จะเห็นได้ว่าห้างสรรพสินค้าหลายแห่งสร้างทางเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้า แต่การสร้างทางเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้า cost นี้สูงมาก แต่ละแห่ง 100-200 ล้านบาท แต่เนื่องจากข้อบังคับของ กทม. ว่าสร้างเสร็จต้องยกให้กทม. กรมสรรพากรก็บอกว่า การที่สร้างเสร็จแล้วยกให้รัฐ เป็นการบริจาค ถามว่าบริษัทอยากบริจาคหรือเปล่า ไม่ได้อยากบริจาคนะครับ แต่อยากจะทำเพื่อให้นักเดินเข้าห้าง คุณไปดูนะครับ ยกตัวอย่างห้างเซ็นทรัลชิดลม เดิมไม่มีสะพานข้าม พอมีสะพานข้าม คนเดินเข้าไประยะมาก ทุกห้างอยากมีสะพานเชื่อมให้นักเดินออกจากรถไฟฟ้าเข้าห้างได้เลย แต่ติดปัญหาของกรมสรรพากรว่า สร้างเสร็จร้อยล้าน คุณหักได้ 2% เท่านั้นเอง ถ้าขาดทุนคุณก็หักไม่ได้เลย มันไม่เป็นธรรม เพราะเจตนาเขาสร้างเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ เขาไม่อยากจะสร้างให้นักเดินเล่น ต้องเข้าใจความจำเป็นของธุรกิจ เรื่องถัดไป เรื่องทรัพย์สินและค่าเสื่อมราคา ปัญหาแรกที่นักบัญชีร้องเรียนก็คือว่า

ทำไมกรมสรรพากรไม่กำหนดสักที่ว่าทรัพย์สินมูลค่าเท่าไรถึงไม่ต้องบันทึกเป็นทรัพย์สิน เมื่อสัก 20 ปีที่แล้วมีคนไปถามกรมสรรพากรว่าทรัพย์สินราคาไม่เกิน 2,000 บาท จะตัดเป็นรายจ่ายได้หรือไม่ กรมสรรพากรตอบว่าไม่ได้ เพราะกรมสรรพากรก็จะอ้างว่าไม่มีกฎหมาย อย่าไปถามนะครับ กรมสรรพากรไม่ให้อยู่แล้ว แต่จริง ๆ แล้วกรมสรรพากรน่าจะพิจารณาว่ามันเป็นภาระเยอะ ว่าทรัพย์สิน อย่างแก้วน้ำ ถ้าเป็นใบละ 10 บาท ถ้าคุณมีโอกาสได้ใช้ได้ถึงใบละ 1 ปี คุณต้องบันทึกเป็นสินทรัพย์หักค่าเสื่อมราคา มันเป็นภาระเยอะ ทำไมกรมสรรพากรไม่ไปกำหนดมูลค่าขั้นต่ำ ในระบบบัญชีราชการเอง รัฐวิสาหกิจหลายแห่ง เวลาครุภัณฑ์หรือวัสดุ ก็จะแยกว่าเป็นงบลงทุนหรืองบดำเนินการ แล้วกำหนดวงเงิน ที่ราชการเองรัฐบาลยังหักรายจ่ายได้ แต่ที่เอกชนกลับไปบังคับเขาให้บันทึกเป็นทรัพย์สินหักค่าเสื่อมราคามันสร้างภาระให้เขาเยอะ ซึ่งวิธีการแก้ไม่น่าจะยาก ก็ไปเขียนซะว่าทรัพย์สินที่มูลค่าไม่เกินหมื่นบาท ให้หักค่าเสื่อมราคาได้ 100% ในปีแรกที่ได้มา มันก็จบ อันนี้จริง ๆ แก้ไม่ยาก แต่ต้องถามว่าอยากจะทำอะไร เพราะว่าเป็นภาระที่บริษัทต้องไป keep record ก็หักค่าเสื่อมราคา ไม่ต้อง

เก็บไว้ชั้นละ 1 บาททุกชั้น มีอยู่แสนชั้นก็แสนบาท แต่ของอยู่ไหนไม่รู้ ไม่มีทางเจอ อันนี้ก็เป็นการ
ข้อเสนออันหนึ่งที่อยากให้พิจารณา อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องการตีราคาทรัพย์สิน มีอยู่ประเด็นหนึ่งที่
ผมขบขันมานาน ว่าเวลาที่เราไปลงทุนในบริษัท แล้วไปลดทุนลง กรมสรรพากรไม่ให้หักเป็น
รายจ่าย บอกว่าเป็นการตีราคา แล้วก็บริษัทซึ่งไม่เห็นด้วย ไปฟ้องศาล เพราะบริษัทไปซื้อหุ้น
ในธนาคารแห่งหนึ่ง ในปี 40 ธนาคารล้ม แบงก์ชาติก็ไปยึดมาเป็นของรัฐ แล้วส่งลดทุนลง จาก
100 บาท เป็นเหลือแค่บาทเดียว นั่นคือธนาคารชาติส่งลดค่าหุ้นนะครับ บริษัทก็ตัดเป็นรายจ่าย
กรมสรรพากรไม่ยอมเถียงกันถึงศาล บริษัทแพ้ ศาลเห็นด้วยกับกรมสรรพากรว่าเป็นการตีราคา
ลดลง แต่ผมว่าน่าจะเป็นการเข้าใจกันผิดทั้งหมด ไม่ได้ดูหมิ่นศาลนะครับว่า คำว่าตีราคา
ทรัพย์สินมันคืออะไร คือการที่อยู่ดี ๆ เราไปตีราคาเอง ไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่ทรัพย์สินของเราซึ่ง
เราเอาไปฝากคนอื่น มันหายไป มีหลักฐานทางราชการรับรองว่ามูลค่ามันหายไปแล้ว มันก็ควร
จะตัดเป็นรายจ่ายได้ ถ้ากรมสรรพากรบอกว่าเป็นการตีราคาลดลง ไม่ได้ตัดแต่รายจ่าย ก็ต้อง
ถามว่าแล้วมันจะตัดได้เมื่อไหร่ เพราะการลดทุนมี 2 แบบ หนึ่งลดมูลค่าหุ้น สองลดจำนวนหุ้น
สมมติว่าธนาคารลดจำนวนหุ้นลงจาก 10 หุ้นเหลือ 1 หุ้น คุณมีหุ้นอยู่ 10 หุ้น คุณหายไป 9
เหลือ 1 กรมสรรพากรบอกว่าเป็นการตีราคาทรัพย์สินลดลง ไม่ให้หักเป็นรายจ่าย แต่หุ้นมัน
หายไปแล้ว 9 หุ้น คุณเหลือแค่ 1 หุ้น แล้วถามว่ากรมสรรพากรจะให้หักเมื่อไหร่ หักเมื่อไหร่ แต่
นี่มันขายไม่ได้แล้ว เพราะมันหายไปแล้ว ไม่มีโอกาสจะขายอีกแล้ว เพราะฉะนั้นผมเข้าใจว่า
ทำไมกรมสรรพากรไม่ยอม นี่ก็ไม่ออกว่าเหตุผลอะไร ทำไมมองว่าเป็นการตีราคาลดลง มันไม่ใช่
นะครับ การตีราคาลดลงคืออยู่ดี ๆ บริษัทไปตีราคาเอง โดยไม่มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น แต่อันนี้
ไม่ใช่ ของ ๆ เราที่ไปลงทุน มันหายไป มันควรจะยอมนะครับ อีกเรื่องหนึ่งที่อยากนำเสนอคือ
บทบาทของผู้สอบบัญชี มันมีประเด็นในเรื่องที่เกี่ยวกับ CPA tax auditor อะไรต่าง ๆ พวกนี้
เรื่องแรกที่ผมคิดว่าน่าจะเป็นประเด็นคือบทบัญญัติตามมาตรา 3... เขียนไว้เลยนะครับ ตั้งแต่
สมัย 2481 ตั้งแต่เขียนมากรมสรรพากรก็ไม่สนใจเลย จนประมาณปี 31 อะไรกว่า ๆ วันดีคืนดี
กรมสรรพากรก็สนใจขึ้นมา เอามาตรานั้นมาประกาศใช้ 3 สด โทษนะครับ 3 สด มาประกาศใช้
ว่าให้ผู้สอบ (ไม่รู้เรื่อง) อนุญาตเซ็นรับรองงบ แต่สิ่งที่ผู้สอบบัญชีไปเซ็นใน ภ.ง.ด.50 เนี่ยท่านไป
ดูใบแนบนะครับ มันไม่ใช่เซ็นผู้สอบบัญชีนะครับ ไปเซ็นรับรองว่าเขาเสียภาษีถูกต้องหรือเปล่า หัก
ภาษีครบหรือไม่ ไปถามผู้สอบบัญชีทั้งหลาย

ทุกท่านในนี้ ท่านสบายใจหรือเปล่าที่เซ็นอย่างนั้น ผมไปเปิดดูทุกบริษัทพบว่าผู้สอบ
บัญชีเซ็นโดยไม่มีเงื่อนไข แต่ผมมีโอกาสได้ไปตรวจสอบบัญชีบริษัทเหมือนกันนะครับ ผมก็เห็น
ว่ามีปัญหาทุกบริษัท ไปไล่ดู ยิ่งไงก็ต้องมีหักไม่ครบจนได้ ไม่ว่าเพราะเหตุใดก็ตาม แต่ผู้สอบ
บัญชีก็พยายามฝืนใจเซ็น จนมาถึงเรื่อง tax auditor ที่กระทรวงสั่งว่าบริษัทขนาดเล็กไม่ต้องมี
ผู้สอบบัญชี ก็สร้าง tax auditor ขึ้นมา จนปี 2547 มี พรบ.วิชาชีพบัญชีเกิดขึ้นมา ความตั้งใจ
ของผู้ร่างกฎหมายวิชาชีพบัญชี หวังจะให้การขึ้นทะเบียนผู้สอบบัญชีไปรวมอยู่ที่เดียวกัน ก็เลย
เขียนในกฎหมาย ผมอ่านให้ฟังนะครับ มาตรา 37 เขียนว่า ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้มีการ
สอบบัญชี ห้ามมิให้ผู้ใดลงลายมือชื่อรับรองในฐานะผู้สอบบัญชี เว้นแต่เป็นผู้สอบบัญชีรับ

อนุญาต และมาตราถัดไปก็บอกว่า มาตรา 38 ผู้ใดจะเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี ผมเลยตั้งข้อสงสัยว่า พรบ.วิชาชีพบัญชีออกมาทีหลังมาตรา 3 สด นะครับ มันต้องมีผลมากกว่ามาตรา 3 สด ถามว่ามาตรา 3 สด ยังใช้ได้อยู่รึเปล่า ผมว่าไม่น่าจะได้ เพราะสิ่งที่กรมสรรพากรขึ้นทะเบียนผู้สอบบัญชี หรือ tax auditor น่าจะผิดกฎหมายวิชาชีพบัญชีครับ น่าจะโมฆะ สภาวิชาชีพน่าจะคุยกับกรมสรรพากรว่า ทำอย่างไร tax auditor จะมาขึ้นทะเบียนที่สภาวิชาชีพ แล้วอยากจะเอาไปใช้ก็ไปใช้ อย่าไปขึ้นเอง เพราะเดี๋ยวขัดกฎหมายแล้วมีคนฟ้องขึ้นมาจะยุ่ง ไอ้ที่เข็นมามันผิดกฎหมายทั้งหมด ก็คือประเด็นที่จริง จริง ๆ ผมเคยเสนอประเด็นนี้ในสภาวิชาชีพแล้วน่าจะไปคุยกับกรมสรรพากร ไปทบทวนกันใหม่ว่าสิ่งที่ทำนั้นถูกหรือเปล่า อย่าปล่อยผ่าน มันเป็นปัญหาในภายหลัง อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่อง tax auditor ผมได้ทราบข่าวมาว่า ไม่รู้จริงหรือไม่จริง ว่าต่อไปนี้กรมสรรพากรอยากจะมีผู้ตรวจสอบบัญชีอีกประเภทหนึ่งที่เรียกว่า certify tax auditor หมายความว่าพอเวลาบริษัทยื่น ภงด.50 ทุก ๆ ปี คุณมี CPA เข็นรับรองในงบการเงิน แล้วใน ภงด.50 คุณต้องมี CTA อีก 1 คน เห็นว่าคุณคำนวณภาษีถูกต้องหรือเปล่า ผมได้ฟังแล้วก็สงสัยของนะครับ ว่าเป็นภาระมาก เพราะถ้าบังคับให้ CTA ต้องรับรองเหมือนกับ CPA เนี่ย เรื่องใหญ่ นะครับ แต่ถามว่าเป็นภาระกับบริษัทหรือเปล่า เป็นนะครับ ยุ่งมาก บริษัทต้องจ้างคนสองคนมาทำบัญชี คนหนึ่งตรวจสอบบัญชีปกติ คนหนึ่งตรวจสอบบัญชีภาษีอากร แล้ว timing hole ก็จะเป็นปัญหา ว่าทุกคนก็จะแย่งตรวจบัญชีกัน เพราะใครก็อยากยื่นให้ทัน ทุกวันนี้มันก็จะไม่ทันอยู่แล้ว เกิดมีคนสองคนมาแย่งดูเอกสาร คนที่ตายคือบริษัทนะครับคนทำบัญชีวัน ๆ ไม่ต้องทำอะไร เตรียมต้อนรับ CPA วันหนึ่ง อีกวันหนึ่ง เตรียมต้อนรับ CTA ไหนจะเสียค่าใช้จ่าย ไหนจะเสียเวลาอีก ในที่สุดไม่ต้องทำบัญชีเลย คอยแต่อธิบายงานให้พวกนี้ฟังก็หมดเวลาแล้ว เรื่องนี้เป็นเพียงแนวคิด ยังไม่เป็นประกาศ แต่กรมสรรพากรทำได้ง่ายมาก ออกประกาศฉบับหนึ่งก็จบแล้ว เพราะมาตรา 3 สด ทำได้อยู่ ยกเว้นเราบอกว่าขัดต่อ พรบ.วิชาชีพบัญชี นั่นอีกเรื่องหนึ่ง จริง ๆ พรบ.วิชาชีพบัญชีนี้เปิดช่องอยู่แล้ว มีสาขาวิชาชีพภาษีอากร ซึ่งมาออกในรูปแบบนี้มากกว่า ไม่ใช่เอามาอยู่ในมาตรา 3 สด แต่อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องใหญ่ถ้าทำจริง ๆ ผู้สอบบัญชีไม่เดือดร้อน ทุกคนชอบเพราะได้งานทำเพิ่มขึ้น แต่ต้องไปถามทางบริษัทว่ารับได้หรือเปล่า ยื่นธนาคาร บริษัทขนาดใหญ่ คุณคิดดู เช่น ปูนซีเมนต์ไทย CP เนี่ย กว่าจะตรวจสอบบัญชีเสร็จ ใช้เวลา 3-4 เดือน อีก 3-4 เดือนต้องเจอ CTA อีกรอบหนึ่ง หมดเวลาไป 5 เดือน ไม่ต้องทำอะไรกัน ผมสรุปง่าย ๆ ว่ากรมสรรพากรกำลังจะจ้างบริษัท ให้ตรวจสอบภาษีตัวเอง โดยใช้เงินของบริษัท ความรู้สึกมันคล้าย ๆ อย่างนั้น คือ tax auditor ก็โดนมาแล้ว tax auditor นี้ภาระหนักกว่า CPA นะครับ fee มันน้อยกว่า แต่ภาระมันหนักหนามาก เพราะ tax auditor ต้องไปรับรองว่าบริษัทเสียภาษีถูกต้องหรือเปล่า กลายเป็นว่าเงินน้อยกว่าแต่ภาระสูงกว่า แล้วมันก็จะเกิดปัญหามีอุปสรรคอีกแล้ว ตอนนั้นก็เกิดแล้ว ไม่ได้แก้ปัญหาอะไร ก็กลับมาทบทวนว่าสิ่งที่ทำมันคุ้มหรือเปล่า ไปขึ้นทะเบียน tax auditor เนี่ย อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่อง tax administration การบริหารการจัดเก็บภาษีอากร สิ่งหนึ่งซึ่งผมมองเห็นสมัยก่อนผมอยู่กรมสรรพากรนานมากแล้ว

ปัจจุบันเมื่อเทียบกับสมัยก่อน ผมว่ากรมสรรพากรได้พัฒนาขึ้นเยอะในหลาย ๆ ด้าน อย่างด้านข้อมูลข่าวสาร สามารถเปิดเว็บไซต์ค้นได้เลย ง่ายมาก ซึ่งเป็นข้อดีของกรมสรรพากรที่อำนวยความสะดวกให้ผู้เสียภาษีเยอะ ในการบริการต่าง ๆ เช่น ชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งจริง ๆ ผิดกฎหมาย แต่ก็ทำได้ กระทรวงก็ช่วยเหลือผู้เสียภาษีหลายอย่าง ให้ทำงานง่ายขึ้น จริง ๆ กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานที่พัฒนาตัวเองได้เร็วมากในเรื่องระบบต่าง ๆ ก็คือข้อดี แต่ข้อเสียก็ยังมีอยู่ เช่น ความรู้ทางด้านภาษีอากรของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ผมไม่แน่ใจว่ากรมสรรพากรเวลาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ เอาคนที่จบบัญชีมาเป็นหรือเปล่า ผมเคยเจอกับตัวเอง บริษัทเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามเงินที่ได้รับ เวลาเจ้าหน้าที่มาตรวจสอบภาษีก็ว่าไอ้ลูกหนี้ของเราเนี่ย ค่าบริการเนี่ย ทำไมไม่เอาไปเสีย vat ผมก็เลยอธิบายกฎหมายให้เขาฟัง ว่ากฎหมายบอกให้เสียตามเกณฑ์เงินสดใช้หรือเปล่า เจ้าหน้าที่ไม่ทราบท่านจบมาจากไหน ท่านไม่รู้เรื่อง นั่นคือส่วนน้อย ส่วนใหญ่คงจะรู้ แต่ก็ยังมีอยู่ แต่สิ่งที่ผู้เสียภาษีเจออยู่เสมอ แม้กรมสรรพากรจะบอกว่าไม่ทำ แต่ทำอยู่เป็นประจำ คือไปสั่งว่าคุณห้ามเสียภาษีลดลง คุณห้ามยกขาดทุน เอาขาดทุนยกมา ผู้เสียภาษีหลายรายมาถามผม ผมบอกคุณมั่นใจตัวเองขนาดไหน ถ้าคุณว่าภาษีของคุณทำถูกต้องไม่มีปัญหา คุณก็อย่าอ้อมเขา แต่ส่วนใหญ่ทุกบริษัทพูดไปพูดมาแล้วมีปัญหาจนได้ เหมือนคนเรานี้แหละครับ ถ้าคุณไปตรวจร่างกาย เอ็กซเรย์คอมพิวเตอร์เมื่อไหร่ เจอปัญหาทุกรายครับ ปัญหามากหรือน้อย บริษัทก็เช่นเดียวกันนะครับ ไม่ว่าจะคุณจะทำบัญชีดีขนาดไหน ถ้าคุณไปตรวจ มันต้องเจอประเด็นจนได้ ประเด็นข้อกฎหมาย ประเด็นข้อเท็จจริง อะไรต่าง ๆ นี้นะครับ แล้วเรื่องต่าง ๆ มันจะเกิดขึ้นเสมอ เพราะผู้เสียภาษีบางครั้งก็ต้องยอมเนครับ ไม่อยากมีปัญหาเกี่ยวกับกรมสรรพากร แต่ถามว่ายังมีอยู่หรือเปล่า ผมก็ยืนยันว่ามีเนครับ แม้กรมสรรพากรจะบอกว่าไม่มี ไม่เคยทำ แต่ท่านะครับ ข้อเท็จจริงคือทำ ถามได้ว่ากรมสรรพากรเขตไหน มีทั้งที่กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ก็มีบางเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เสียภาษีเอง เช่น วันดีคืนดีกรมสรรพากรก็โทรไปบอกบริษัทว่าคุณช่วยกรอกข้อมูลลูกค้าคุณมาให้หน่อย บริษัทก็ไม่อยากทำ จริง ๆ เป็นความลับ แต่กรมสรรพากรสั่ง ก็ทำเฉย ๆ อีกอาทิตย์หนึ่งโทรตามอีก เสร็จหรือยัง กลายเป็นว่าบริษัทนั้นเป็นอะไรก็ไม่รู้ เป็น spy ให้กรมสรรพากร คอยส่งข้อมูลลูกค้าให้กรมสรรพากร อันนี้ผิดกฎหมายเนครับ

ประเด็นที่ 4 เรื่องความลับทางธุรกิจ

แล้วกรมสรรพากรก็ไม่ยอมออกหมายเรียก ใช้ส่งด้วยวาจา ส่งด้วยโทรศัพท์ ไม่แน่จริง ต้องส่งด้วย e-mail เพราะมีหลักฐาน เขาส่งทางโทรศัพท์ที่ง่ายกว่า อันนี้ก็เป็นปัญหา ยังมีอยู่ ผมคิดว่าจริง ๆ ผมไม่โทษเจ้าหน้าที่เนครับ ต้องโทษผู้บริหาร ปัญหาต่าง ๆ มันเกิดขึ้นทุกวันนี้ เพราะกรมสรรพากรไปเปิดเป้าให้เจ้าหน้าที่ว่าคุณเป็นซี 8 เบอร์ 1 ต้องออกประเมินภาษี 1 ล้านบาท และซี 8 บางคนเป็นเด็ก ทำงานมาก็ปีไม่ถึง 10 ปี ก็เป็นซี 8 ได้ ความรู้ก็ยังไม่ดี ประเมินภาษีก็ไม่เป็น ก็ต้องไปสั่งกันคือ ๆ ว่าคุณไปลดขาดทุนซะ คุณไปยื่นเสียภาษีเท่าปีที่แล้วนะ ห้ามลดลง อย่างนี้ ถ้าไม่มีเป้าหมายอย่างนั้น เจ้าหน้าที่คงไม่กล้าทำขนาดนั้น เพราะมันถูกบีบบังคับ

อันนี้เป็นปัญหาที่แก้ยาก เมื่อต้นเดือนรัฐบาลท่านใจดี ออกมาตรการทางภาษีอากร ยอมเสียสละ รายได้ทางภาษีไป 40,000 ล้านบาท แต่ท่านทราบไหมครับว่างบประมาณของกรมสรรพากร เพิ่มขึ้น เป้าหมายการจัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้น ไม่ได้ลดลง แล้วถามว่าเจ้าหน้าที่จะทำอย่างไร อันนี้ก็ เป็นการสร้างภาระให้เจ้าหน้าที่ ทางด้านคดีต่อผู้เสียภาษี คือโดยส่วนตัวที่ผมเจอ ผมว่าดีนะครับ ผมไม่เคยเห็นปัญหาเท่าไร เจอปัญหาเรื่องอื่น เรื่องความรู้ต่าง ๆ แต่ทัศนคติส่วนใหญ่เนี่ยดี พูดจาต่าง ๆ ดี แต่บางท่านก็บอกว่ายังมีปัญหาอยู่ ก็ฝากให้ดูด้วย อีกเรื่องหนึ่งคือภาษีชำระเกิน หรือขาด ทำอย่างไรให้มันหักกลบลบกันได้ ผมเคยเจอลูกค้าอยู่รายหนึ่งนะครับ เขามีสาขาอยู่ 2 แห่ง แต่เขาเอาภาษีแบ่งเป็น 20 สาขา มันกลายเป็นว่าอีกสาขาหนึ่งเสียเกิน อีกสาขาหนึ่งเสีย ขาด มันเป็นความผิด เพราะคุณยื่นไม่ครบตามแต่ละสาขา เพราะฉะนั้นสิ่งที่คุณต้องทำก็คือว่า ใ้อที่เสียเกินก็ไปขอคืน ใ้อที่เสียขาดก็ไปยื่นใหม่ เสียเพิ่ม ผมก็ถามว่านี่มันเรื่องอะไรกัน ผู้เสีย ภาษีไม่มีเจตนาเลย ไม่อยากเสียภาษีผิด รัฐบาลก็ไม่ได้เสียอะไรเลย เสียเท่าเดิมทุกอย่าง แต่ ด้วยข้อกฎหมายอะไรไม่ทราบ กลายเป็นภาระมหาศาล ภาษีต้องไปเสียเพิ่มใหม่ ใ้อที่ขอคืนก็ ต้องโดนตรวจสอบอีก ทำไมกรมสรรพากรไม่ยอมให้หักกลบลบกันได้ แล้วจะเก็บเบี้ยปรับเพิ่มก็ อีกเรื่องหนึ่ง เราต้องไปดูว่าเขามีเจตนาทำผิดหรือเปล่า ก็ควรจะลดเบี้ยปรับให้มากกว่า เงินเพิ่ม ก็ไม่ควรจะเสีย เพราะภาษีเขาก็เสียไปครบแล้ว เพียงแต่เสียคนละที่เท่านั้นเอง เรื่องอย่างนี้น่าจะ ทำกฎหมายให้เป็นธรรมกับผู้เสียภาษี อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม สมัยเดิมมีคนมา อาศัยกรมสรรพากรเป็นธนาคารฝากเงินไว้ ไม่ยอมเสียภาษี เพราะดอกเบี้ยมัน 1.5% แต่ ดอกเบี้ยแบงก์มัน 20 กว่าเปอร์เซ็นต์ วันนี้ดอกเบี้ยแบงก์มันเหลือประมาณ 4% 5% ปรากฏว่า เงินเพิ่มนี่สูงกว่าเยอะ ก็มีคนฝากถามอาจารย์อดิศักดิ์ว่าทำอย่างไรกรมสรรพากรจะปรับตัวเงิน เพิ่มให้สอดคล้องกับภาวะดอกเบี้ย เพราะเจตนาของการเก็บเงินเพิ่ม คือชดเชยเรื่องดอกเบี้ย มัน ก็ควรจะอิงอะไรซักอย่างหนึ่ง เป็นไปได้หรือเปล่า เอาอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ อะไรก็แล้วแต่ มันจะได้ไม่ต้องมานั่งแก้กฎหมายอยู่ตลอดเวลา อันนี้เป็นข้อเสนอ

ถ้าหัก 1% จะง่ายกว่าเดิมเยอะ บริษัทก็มีหน้าที่หักภาษีอยู่แล้ว เช่นจ่ายเงินเดือนให้ พนักงานก็หักมาส่งทุกเดือน เรื่อง vat ก็นำส่งทุกเดือนอยู่แล้ว ไม่สร้างภาระเพิ่มขึ้น แต่จะทำให้ ปัญหาการตีความ ประเภทเงินได้ต่าง ๆ ลดลงไปเยอะ ไม่ต้องมานั่งเถียงผู้ซื้อผู้ขาย เราบอกเป็น จำ ใ้อคนรับเงินบอกเป็นชื่อขาย ไม่ยอมให้หัก คุณไปอ่านใบแจ้งหนี้ของผู้ผลิตบางราย เขียนไว้ เลยว่าห้ามหักภาษี ณ ที่จ่าย อย่างนี้ป้องกันตัวเอง แต่จริง ๆ ต้องหัก มันก็มีปัญหา

ประมวลรัษฎากรไม่ได้รับการแก้ไขมา 60 กว่าปีแล้ว...70 กว่าปี ท่านอธิบดีท่านปัจจุบัน ก็เป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในความคิดที่จะแก้ไขปัญหานี้ อย่างที่เรียนในตอนต้นรายการว่ามี 3 หน่วยงาน มีมูลนิธิเพื่อพัฒนาทางนิติศาสตร์ มีคณะนิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ และ กรมสรรพากรโดยท่านอธิบดีเองเลย ท่านอธิบดีเองก็มาเป็นกรรมการอยู่ในมูลนิธิด้วย ท่านมี แนวความคิดเพื่อที่จะช่วยทำให้ประชาชนนั้นมีความรู้สึกเสียภาษีแล้วเป็นธรรม อย่างที่ท่าน พูดเลย อันนี้ขอตอบข้อแรกก่อน ส่วนที่เหลือต้องให้อาจารย์ตอบ

ประเด็นที่ 5 เรื่องการเก็บเอกสาร

เผอิญว่ามีคำพิพากษาฎีกาฉบับหนึ่งที่น่าสนใจ ว่าการเก็บเอกสารเพื่อให้ตรวจสอบนั้น เก็บกี่ปี บริษัทถูกกรมสรรพากรเรียกตรวจสอบภาษี และเอาภาษีไปส่งที่กรมสรรพากรแล้ว เมื่อปี 2535 กรมสรรพากรถูกไฟไหม้หมดทั้งกรม เอกสารสูญหายทั้งหมด บริษัทก็ไม่ยอมเสียภาษี บริษัทบอกว่าส่งไปแล้ว แต่ศาลก็พิจารณาเข้าข้างรัฐ บอกให้บริษัทหาเอกสารมาให้ได้ ซึ่งผมว่าไม่เป็นธรรมกับผู้เสียภาษี จริง ๆ กรมสรรพากรไม่ควรเอาเรื่องผู้เสียภาษีแบบนี้ เพราะเป็นความผิดของกรมสรรพากรเอง เป็นเหตุสุดวิสัย ไม่ใช่ความผิดของใคร ก็ควรหยุดประเมินแล้ว ไม่ใช่มาประเมินต่อจนเป็นปัญหา

ผมเห็นด้วยกับอาจารย์อดีตที่ว่าคำวินิจฉัยไม่ใช่กฎหมาย เพราะมันเคยเป็นฎีกาขึ้นมาแล้ว และกรมสรรพากรไปแพคดีเกี่ยวกับคำวินิจฉัย สุดท้ายต้องมาแก้คำวินิจฉัยใหม่ เพราะมันไม่ใช่กฎหมาย เป็นแต่แนวทางที่เจ้าหน้าที่ต้องทำตามเท่านั้นเอง

ประเด็นที่ 5 รายจ่ายบ่นโตะก็เป็นปัญหา

อย่างเวลาพาข้าราชการไปรับรอง ลงเป็นรายจ่ายได้หรือไม่ จริง ๆ ไม่ได้นะครับ เคยมีฎีกาขึ้นศาลมาแล้ว คือมีบริษัททำเหมืองแร่อยู่ต่างจังหวัด ได้รับสัมปทานเหมือง พาเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณีตามไปขุดสำรวจเหมือง แล้วออกค่าเลี้ยงค่าเดินทางให้ ซึ่งเป็นเรื่องของกิจการโดยเฉพาะ กรมสรรพากรก็ไม่หักเป็นรายจ่ายให้ ศาลก็บอกว่าบริษัทไม่มีหน้าที่ไปรับรองข้าราชการ หักเป็นรายจ่ายไม่ได้ พอดีทางผู้สัมมนาพูดถึงปัญหาเรื่องเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีนะครับ ว่าความรู้ความสามารถอะไรต่าง ๆ ผมว่าทางแก้ทางหนึ่งที่น่าจะทำได้คือ น่าจะขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี มีการทดสอบความรู้ความสามารถและขึ้นทะเบียนว่ายังมีความรู้ความสามารถพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปหรือไม่ ทำนองเดียวกับผู้สอบบัญชีนะครับ ผู้สอบบัญชีเอกชนก็ยังคงขึ้นทะเบียน เจ้าหน้าที่ตรวจสอบของรัฐน่าจะมีการขึ้นทะเบียนเหมือนกัน ไม่ใช่เอาใครไม่รู้ จบมนุษยศาสตร์เนี่ยมาตรวจสอบบัญชี

ศาลฎีกาท่านบอกว่า สินค้าขาดจากบัญชี พิสูจน์ไม่ได้ ก็ถือว่าเอาไปขายนั้นแหละ ศาลท่านว่าอย่างนั้นนะครับ เคยมีการเถียงมาแล้ว คงจะสู้ยากนะครับ

.....

“สิ่งที่ท่านอาจารย์อวยพรพูดถึงนั้น ทั้งประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย และก็ปัญหาข้อเท็จจริง หลายเรื่องที่คุณอาจารย์พูดถึงนั้น ส่วนใหญ่ผมเห็นด้วยว่ามันเป็นปัญหา ทั้งในเชิงของกฎหมายและปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งกรมสรรพากรก็มีเวทีหลากหลายรวมทั้งเวทีนี้ที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ดีขึ้น เป้าหมายของกรมสรรพากรนั้นคงไม่ต่างกับเป้าหมายของรัฐบาลไม่ว่ายุคไหน อยู่ที่ความสุขของประชาชน ความสุขประชาชนอยู่ตรงไหน กรมสรรพากรก็เดินไปสู่จุดนั้นแน่นอนครับกฎหมายภาษีอากรนั้น ส่วนตัวผม ผมอยู่กรมสรรพากร 30 ปี เป็นลูกน้องท่านอาจารย์อวยพรนั่นแหละ รู้ว่ากรมสรรพากรนั้นด้านของกฎหมายภาษี ด้านของภาษีก็ดี ด้านบัญชีก็ดีนั้น ไม่ใช่่ง่าย ในการจัดเก็บนำเงินภาษีไปสู่รัฐและดูแลประชาชน เพราะตัวกฎหมายนั้นค่อนข้างยาก จุดหนึ่งที่คุณอาจารย์พูดถึงว่ากรมสรรพากรบางครั้ง เจ้าหน้าที่บางครั้งไม่มีความรู้ ต้องให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ เห็นด้วยครับ กรมสรรพากรก็พยายามอบรมเจ้าหน้าที่บ่อย ๆ เพื่อให้มีความรู้ตลอดเวลา เพราะว่าค่อนข้างจะยาก เหมือนกับกฎหมายทุกอย่าง บางครั้งมีความคิดเห็นหลากหลาย”

ประเด็นที่ 1 ความยากของกฎหมาย ความลึกซึ้งของกฎหมาย

ผมมองในแง่ความยากของกฎหมาย ความลึกซึ้งของกฎหมาย ซึ่งกรมสรรพากรก็พยายามให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่อย่างเต็มที่ แต่มนุษย์ก็หลากหลาย ความเข้าใจแต่ละคนก็ไม่เท่ากัน หัวข้อในวันนี้เรามาพูดคุยถึงปัญหา

ประเด็นที่ 2 เกณฑ์สิทธิในการรับรู้รายได้

สิ่งที่ผมจะเสริมก็คือเรื่องของเกณฑ์สิทธิ เกณฑ์สิทธิในการรับรู้รายได้ ในมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร นั้นเป็นปัญหาแน่นอน ส่วนตัวผมยังไม่เข้าใจคำว่าเกณฑ์สิทธิ เกณฑ์สิทธิหมายถึงอะไร เกณฑ์สิทธิความหมายแค่ไหน กรมสรรพากรต้องการอะไร ผู้เสียภาษีต้องการอะไร นี่เป็นจุดหนึ่ง เกณฑ์สิทธิในมาตรา 65 เขียนบอกว่าสิทธิที่เกิดขึ้นในรอบบัญชีใด ต้องรับรู้เป็นรายได้ในรอบบัญชีนั้น

ปัญหาก็คือสิทธิมันเกิดเมื่อไหร่ กฎหมายไม่ได้เขียนไว้ บอกว่าสิทธิเกิดเมื่อไหร่ต้องรับรู้ได้ สิทธิในที่นี้ยึดหลักอะไร ยึดหลักกฎหมายแพ่ง เสนอสนองตรงกัน สัญญาเกิด หรือยึดหลักบัญชีโอนความเป็นเจ้าของ โอนความเสี่ยงไปให้กับผู้ซื้อ หรือยึดหลักความพร้อมในการชำระเงินได้เงินเมื่อไหร่ถึงจะเสียภาษี เพราะฉะนั้นคำว่าเกณฑ์สิทธิในที่นี้แน่นอนไม่ใช่หลักเกณฑ์คงค้างตามหลักการบัญชีแน่นอน เพราะไม่ได้เขียนเลยว่าคำว่าเกณฑ์สิทธิเป็นหลักเกณฑ์คงค้างตามหลักการบัญชี

ศาลฎีกาก็ตัดสินรองรับว่า คำว่าเกณฑ์สิทธิในที่นี้ ไม่ใช่หลักการทางบัญชี จุดนี้เป็นจุดหนึ่งที่นักบัญชีทั้งประเทศก็พยายามอิงกับหลักบัญชี กรมสรรพากรซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นนักบัญชีในการตรวจสอบบัญชีนั้นก็เห็นด้วย แต่หลายกรณีก็อาจยึดอีกแนวที่ไม่ตรงกัน นี่เป็นที่มาของปัญหาทั้งสิ้น ปัญหาคือกฎหมายภาษีจุดนี้ไม่ชัดเจน ว่าต้องการอะไรกันแน่ คำว่าเกณฑ์สิทธิในส่วนตัวผมเห็นด้วยคำว่าเกณฑ์สิทธิเป็นปัญหาว่าคืออะไร แต่ไม่เห็นด้วยทั้งหมดว่าควรต้องยึดหลักบัญชีหมดทุกกรณี

เพราะฉะนั้นอาจจะเห็นด้วยกับที่อาจารย์บอกว่าให้ยึดหลักบัญชี กรณีไหนที่กรมสรรพากรต้องการยกเว้นก็เขียนไว้ อาจารย์ยกตัวอย่างเรื่อง serial coupon ก็เห็นด้วย หลักบัญชีต้องเอามาใช้ แต่หลักภาษีกรมสรรพากรตอบมาตลอดว่าดูเมื่อไหร่ ต้องรับรู้เป็นรายได้และเป็นรายจ่าย และก็ปัญหา ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการบัญชี ดูแล้วความสัมพันธ์ ได้เงินมาได้ดอกเบี่ยมาทีเดียว ปีเดียว 2,000 ล้าน เสียภาษีตั้งก้อนใหญ่ ก็เจ๊ง เพราะฉะนั้นปัญหาตรงนี้ผมเห็นควรว่าควรต้องระดมสมองว่าอะไรที่ควรจะไปด้วยกันระหว่างภาษีของกรมสรรพากรกับประชาชน กับบริษัทห้างหุ้นส่วน กับนักบัญชี ควรเขียนให้ชัด เพราะศาลเองก็เขียนไม่ชัดว่าเกณฑ์สิทธิคืออะไร อีกจุดหนึ่งถ้าผมจะพูดถึงปัญหาต่าง ๆ เสริมอาจารย์

ประเด็นที่ 3 เรื่องการส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ

หลักบัญชีรับรู้รายได้จากการส่งออกในการขาย CIF กับ FOB ต่างกัน แต่กรมสรรพากรยึดหลักส่งออกว่าเราจะรับรู้รายได้เมื่อส่งสินค้าออก กรมสรรพากรอิงหลักตรงนี้ อิงกับระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ตอบอย่างนี้มาตลอด หลักที่กรมสรรพากรยึดนั้นถูกหรือไม่ถูก คำตอบคือ ไม่มีคำตอบ เพราะในกฎหมายไม่ได้บอกเลยว่าคำว่าเกณฑ์สิทธิให้ยึดหลักบัญชี เพราะฉะนั้นในจุดนั้นกรมสรรพากรอาจใช้อำนาจรัฐในการจัดเก็บภาษี แต่ว่าขาย CIF หรือ FOB ก็ตามเราก็จะยึดหลักว่า ออกไปขนส่งสินค้าออก ก็เป็นจุดหนึ่งที่มีปัญหา ผมเชื่อหลาย ๆ บริษัทที่ทำอยู่ตอนนี้ไม่ได้ยึดหลักออกไปขนส่งสินค้าออก และเวลาถูกตรวจสอบประเด็นนี้ บังเอิญนักตรวจสอบของกรมสรรพากรเป็นบัญชีทั้งนั้น เข้าใจปัญหานี้ เพราะฉะนั้นก็ยอมบริษัท ไม่ยึดหลักออกไปขนส่งของกรมสรรพากร ไปยึดหลักบัญชี หลาย ๆ บริษัทครับ อันนี้เป็นที่มาของปัญหา ซึ่งเราต้องแก้ไข ประเด็นต่อมา เรื่องหัก ณ ที่จ่าย หลายอัตรา ขายกับรับจ้างยากจะตาย ต่างกันตรงไหนใครสามารถชี้แจงได้ว่าขายคืออะไร รับจ้างคืออะไรอย่างชัดเจน ผมนับถือ ส่วนตัวผม ผมใช้คำพูดว่ายากมาก ๆ ครับ ถ้าขายไม่ต้องหัก รับจ้างหัก 3% มันเป็นขายหรือรับจ้าง ใครจะรู้ ต้องไปถามเขา เขาขายเป็นปกติใหม่ สั่งเขาทำแก้วน้ำ เขาขายปกติก็เป็นการขาย ทำ made to order ก็เป็นรับจ้าง เพราะฉะนั้นมันยากมาก ๆ ที่อาจารย์เสนอว่าควรแก้ไขอัตราหัก ณ ที่จ่ายนั้น ให้เหลืออัตราเดียวเหมือนขายสินค้า จบ ไม่ต้องตีความ นักบัญชีต้องศึกษาตัวนั้นแล้ว ต้องศึกษากฎหมายแพ่ง อะไรคือขาย อะไรคือรับจ้าง นักบัญชีเงินเดือนต้องสูงมาก ๆ เพราะต้องใช้ความรู้อย่างมากในการ clear เรื่องภาษี เพราะต้องรู้ทั้งกฎหมายแพ่ง กฎหมายประมวลรัษฎากร และบัญชี เพราะฉะนั้นเป็นโอกาสอันดีของนักบัญชี ต้องเสนอขึ้นเงินเดือน

การหักภาษี 1% เหมือนกับการขายสินค้านั้น ในความคิดนี้ มาจากทั้งภาครัฐ เอกชน สภาอุตสาหกรรม หอการค้าต่าง ๆ หรือสภาวิชาชีพก็เสนอจุดนี้มานานแล้ว แต่กรมสรรพากรยังไม่เปลี่ยนแปลง เป็นจุดหนึ่งที่เป็นปัญหา พูดในเชิงเห็นด้วย ประเด็นคือเราต้องการความชัดเจน ความสะดวกของประชาชน นั้นเป็นเป้าหมายหลักของกรมสรรพากรครับ เคยมีความคิดบอกว่า ถ้าหัก 1% จากการขายทุกกรณี มันจะยากไหม จะมีปัญหาไหม ไม่มีนะครับ ปัญหาเรื่องเอกสารหลักฐานจะมากขึ้นไหม

นี่เป็นความยากของภาษี มันเป็นกฎหมายภาษี มันก็เป็นกฎหมาย เป็นความยากที่จะชี้ว่า อาจารย์ลองคิดดูกฎหมายเรื่องเดียวกัน ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกาเห็นไม่ตรงกัน นั่นคือถ้ามีกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง ดีความกฎหมายแล้ว มันหนีไม่พ้นความยาก เพราะฉะนั้นสิ่งที่แก้ปัญหานั้นได้คือการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่อย่างเป็นทางการสม่ำเสมอ นั้นเป็นการแก้ปัญหานั้น เมื่อเราไปเจอพื้นที่ไหน เขตไหน เราจะได้คำตอบที่เท่าเทียมกันครับ ไม่ต้องเหมือนกันหมดทุกกรณี ศาลรัฐธรรมนูญก็เห็นไม่ตรงกันครับ

ประเด็นเรื่อง ปกติเราหักตอนนี้ส่วนใหญ่เรื่องของการบริการ เรื่องของการขายส่วนใหญ่ไม่มีการหัก ต่อมาขายทั้งบริการหักหมดเลย ในรัฐธรรมนูญของประเทศไทยนั้นมันมีรัฐธรรมนูญของการซื้อขายสูงกว่ารับจ้างเยอะมาก ก็จะมีปัญหาตรงนั้นเอากับบริษัทเพิ่มขึ้น เป็นต้นทุนบริษัทเพิ่มขึ้น ในส่วนของการซื้อขายตลอด ธรรมดาตรงนั้นเกิดขึ้นอาจกำหนดวงเงินก็ได้ใช้ใหม่ครับอาจารย์วงเงินของการขายที่ต้องหัก ณ ที่จ่าย เพื่อจะลดปัญหาตรงนั้นลง ผมไม่ได้คัดค้านอาจารย์นะครับ นั่นก็เป็นปัญหาที่หยิบยก แต่ผมขอชี้แจงอาจารย์นิดหนึ่ง เรื่องในเชิงกฎหมาย เรื่องบริษัทที่ทำขึ้นส่วนขาย แล้วทำให้กับ 2 ราย ห้ามทำกับรายอื่น ปัญหาตรงนั้นเป็นการขายหรือรับจ้าง ขอพูดในเชิงกฎหมาย แนวทางของกรมสรรพากรที่จะตอบนั้น เราตอบเป็นการขายครับ ไม่ใช่เป็นรับจ้าง ประเด็นของบริษัทที่อยู่ในเขตนิคมต่าง ๆ เขตที่อาจารย์พูดถึง ส่วนตัวผมถ้าแค่นี้ อาจจะข้อมูลไม่ชัดเจน ถ้าข้อมูลแค่นี้ บริษัทดังกล่าวเป็นรูปของการขาย และประเด็นที่ว่าผิดเงื่อนไขของบริษัทต่างตัว น่าจะจบประเด็น กรมสรรพากรก็ตอบไปชัดเจนให้กับบริษัท maker ทำขึ้นส่วนรถยนต์ให้กับบริษัทรถยนต์แถวสมุทรปราการ ทำทุกชิ้นส่วน และกำหนด log เลยว่า ให้ทำกับเขา ลักษณะแบบนี้ กรมสรรพากรตอบว่านั่นคือการขายครับ วันนี้ผมมาพูดคุยถึงปัญหาของนักบัญชีของภาษี ผมจะหยิบยกปัญหา ทำไมมีปัญหาตรงนี้ ถึงเวลาปรับปรุงหรือยัง ปัญหาของผมที่จะหยิบยกขึ้นมาเกี่ยวข้องกับนักบัญชี หยิบยกได้หมดเลย เยอะมาก ขอเรื่องแรก ปัญหา auditor audit เป็นลูกจ้างของบริษัทและเซ็นงบให้บริษัท และได้รับค่าเซ็นงบต่างหากจากบริษัท นอกเหนือจากการจ้างแรงงาน จากเงินเดือนค่าจ้าง ปัญหาคือการเซ็นงบของ audit นั้นเป็นเงินได้ประเภทไหน นี่ก็เป็นปัญหา แน่นนอนครับ audit เซ็นงานเป็นการส่วนตัว ไม่ได้เซ็นในนามของลูกจ้าง แต่บริษัทจ้าง audit ในฐานะ audit ไม่ได้จ้างมาในฐานะนักบัญชีทั่ว ๆ ไป เพราะฉะนั้นการที่เขาจ่ายค่าตอบแทนให้ นอกเหนือจากเงินเดือนปกติ ปัญหาคือเงินนั้นเป็นเงินประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 6 audit ที่ผ่านมาจะยื่นมาตนเองเป็น 6 แต่กรมสรรพากรมองว่าเป็น 1 นี่ก็เป็นปัญหาครับ ปัญหาตรงนี้จะโยนไปทางไหน ถ้าเราต้องการให้เป็น 1 หมด ก็เขียนไปเลย

หรือต้องการให้เป็น 6 ก็เขียนให้ชัดเจน เพื่อตัดปัญหา ไม่ต้องมารู้สึกไม่ดีต่อกัน ไม่ต้องมาโต้แย้งกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีการฟ้องศาลกัน ถ้าต้องการแก้ก็ต้องเขียนกฎหมายให้ชัดเจน

นั่นก็คือหยิบยกประเด็นปัญหาขึ้นมาว่า ถ้าบริษัทผมเป็นบริษัทรับสอบบัญชีบริษัทรับทำบัญชี เป็นที่ปรึกษาบัญชี แล้วก็จ้างนาย ก ซึ่งเป็น audit มาเป็นลูกจ้าง ได้เงินเดือนแล้ว เขียนบให้กับลูกค้าของผม ปัญหาตรงนั้นแหละ มันจะเป็นเงินได้อะไรกันแน่ ซึ่งมีปัญหา แนนอนครับ audit ต้องยื่นเป็น 6 กรมสรรพากรอาจจะมองเป็น 1 วิธีแก้ก็ต้องเขียนให้ชัดเจน ส่วนแบบไหน ผมไม่ไปลงตรงนั้น

ประเด็นที่ 4 การร่างประมวลรัษฎากร

ถึงเวลาที่เรากำลังเขียนภาษีประมวลรัษฎากรให้ชัดเจน ลดปัญหาต่าง ๆ อีกจุดหนึ่งส่วนตัวผม ในฐานะบริษัท ในฐานะผู้ทำบัญชี ผู้ทำบัญชีนั้น จะยื่นตัวเอง ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาเนะครับ จะยื่นตัวเองว่าเป็นรายได้ประเภทที่ 6 วิชาชีพอิสระ แต่ปัญหาคือการรับทำบัญชีตรงนั้น เป็นประเภทที่ 6 หรือประเภทที่ 2 ก็เป็นปัญหาอีกครับ การทำบัญชีที่ดี ที่ปรึกษาบัญชีที่ดี วางรูปแบบบัญชีที่ดี เป็น 6 หรือเป็น 2 ถ้าไม่ใช่ลูกจ้าง วิชาชีพอิสระ มุมมองส่วนตัวผม เอ้อ สองก็คือเงินได้จากการรับทำงานให้ ส่วน 6 นั้นเป็นวิชาชีพอิสระที่รับทำงานให้เหมือนกัน แต่เป็นการรับจ้างของเฉพาะ เพราะฉะนั้นมุมมองส่วนตัวผม ถ้าคุณใช้ความรู้วิชาชีพอิสระแล้ว คุณจะใช้เวลาแนนอน เงินเดือนแนนอน รายได้แนนอนหรือไม่ ไม่สน คุณจะเข้าเฉพาะ 40 วงเล็บ 6 ไม่ใช่ 2 นั้นเป็นความเห็นส่วนตัวผม มองว่า 2 นั้นเป็นภาพกว้าง 6 เป็นดิ่งหนึ่งใน 2 ถ้าวิชาชีพอิสระแต่มุมมองของศาลไม่เป็นเช่นนั้น ศาลตัดสินเรื่องแพทยวิชัย ปี 26 ศาลตัดสินแพทยวิชัยไปเป็นแพทยตรวจคนไข้ให้กับบริษัทแห่งหนึ่ง ให้กับรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่ง มีรายได้แนนอน ใช้ความรู้ด้านแพทยก็ตาม เราก้เช่นกัน ใช้ความรู้ด้านบัญชีก็ตาม เป็นนักบัญชี ศาลตัดสินเป็น 40 วงเล็บ 2 ไม่ใช่ 6 จากจุดนั้นแหละกรมสรรพากรก็เดินมาตลอดว่าวิชาชีพอิสระ ถ้ามีรายได้แนนอนประจำ เป็น 2 ได้ ไม่ใช่ 6 ก็เกิด conflict เกิดขึ้นระหว่างรัฐก็คือกรมสรรพากรกับผู้เสียภาษีเกิดขึ้นบ่อย ๆ จนถึงศาล

ศาลฎีกาตัดสินหลายเรื่องครับ แพทย์ไปประจำ apply จากแพทย์เป็นนักบัญชีนะอะ เพราะวิชาชีพอิสระเหมือนกัน แพทย์ไปประจำอยู่โรงพยาบาลเอกชน ในช่วงเวลาเย็น รายได้แนนอน ตรงนั้นศาลตัดสินว่าเป็น 2 ไม่ใช่ 6 แต่ศาลตัดสินปี 36 บอกว่าถ้าแพทย์ไปเปิดคลินิกที่โรงพยาบาล ตรงนั้นเป็น 40 วงเล็บ 6 ได้ ยอมฎีกาปี 43 ศาลตัดสินที่โรงพยาบาลสนามจันทร์ นครปฐม ศาลตัดสินว่าแพทย์ที่ไปประจำอยู่ที่โรงพยาบาลอ้างว่าเปิดคลินิกเพื่อจะเป็น 40 วงเล็บ 6 ตามฎีกาปี 36 แต่พิสูจน์ลงว่าไม่ได้เปิดคลินิกจริง แต่ทำสัญญาขึ้นมา เพราะฉะนั้นศาลตัดสินฎีกาปี 43 ว่าเป็น 40 วงเล็บ 2 ถึงแม้แพทย์มีสัญญาเปิดคลินิกกับโรงพยาบาล ฎีกาปีล่าสุด ปี 49 แพทย์จุฬาฯ นอกเหนือจากเวลางาน ไปทำงานให้โรงพยาบาลจุฬาฯ รายได้ที่ไปทำตรงนั้น นอกเหนือจากเวลางาน ศาลตัดสินว่าเป็น 2 ไม่ใช่ 6 แต่แพทย์ยื่นเป็น 6 นั้นชี้ให้เห็นว่าถ้าแพทย์คนนั้นเป็นลูกจ้าง ถ้าทำนอกเหนือจากเวลาไม่เกี่ยวกับงานที่จ้าง ศาลตัดสินว่าเป็น 2 ไม่ใช่ 6

เพราะไม่ได้เปิดคลินิกจริง ๆ ย้อนกลับมาถึงนักบัญชีของเรา รายได้จากการทำบัญชี จากการ
ปรึกษาบัญชี ได้แน่นอนนั้นเป็น 2 หรือ 6 กันแน่ ถ้าขึ้นศาลอันตราย แต่ผมเชื่อว่านักบัญชีทั่ว
ประเทศยื่นเป็น 6 จากการเป็นผู้ปรึกษาด้านบัญชีเป็นจุดที่ต้องระวัง เพราะฉะนั้นในส่วนตัวผม
ไม่มีปัญหานักระหว่าง 40 2 กับ 6 ก็เขียนให้ชัดเจนสิ ชัดเจนว่าเงินได้จากการรับทำงานให้ เงิน
ได้จากตำแหน่งหน้าที่งานที่ทำ ที่ใช้ความรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาชีพอิสระ ใน 40 วงเล็บ 6
เขียนให้ชัดเจน เพื่อตัดปัญหาตรงนี้

กฎหมายมีใช้มาตั้งนานแล้ว แต่เพิ่งมีเรื่องนี้สูญเมื่อปี 42 ปัญหาคือก่อนหน้านั้นละก่อน
หน้านั้นก็คือตัดหนี้สูญไม่ได้ ก็จบ

ผมขออนุญาตตอบคุณเสกสรรต่ออีกนิด คือ ส่วนตัวผมมองว่า นั่นเป็นเรื่องของการ
ปฏิบัติ การใช้บังคับ คือแทนที่ใช้ตั้งแต่ปี 35 ดันไม่ใช่ ดันใช้ต่อไป นั่นเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ
ไม่ใช่ปัญหาของข้อกฎหมาย อย่างไรก็ตาม หนี้สูญตรงนั้นในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ตัดเป็นหนี้สูญ
ไม่ได้ เพราะกฎหมายยังไม่ใช้บังคับตอนนั้น แต่อย่างไรก็ดี ภาษีมูลค่าเพิ่มรวมทั้งยอดขาย ยอด
บริการยังคงตัดหนี้สูญในระบบภาษีเงินได้ได้ ตามกฎกระทรวง 186

ประเด็นที่ 5 เรื่องของเงินได้

สืบเนื่องที่อาจารย์อวยพร พูดถึงเรื่องสร้างอาคารแล้วยกให้ได้รับค่าเช่า แป๊ะเจี๊ยะ อะไร
ทำนองนั้น ผมก็นึกปัญหาว่า ถ้าเกิดบริษัท A ไปสร้างตึกลงบนที่ของนาย ก แล้วยกให้นาย ก
โดยมีสิทธินำตึกไปเช่าต่อ 30 ปี ตึกนั้นมูลค่า 100 ล้านบาท นาย ก ต้องเสียภาษีจากตึกราคา
100 ล้านบาทในปีที่ได้รับตึกเลย ตามมาตรา 39 คำว่ารายได้พึงประเมิน นาย ก เสียภาษีสูงมาก
ถ้าตึกราคา 100 ล้าน ได้ตึกในปี 40 แต่ตึกนั้นภาระ 30 ปี เสียภาษีสูง จาก 29 กุมภาพันธ์ ประมาณ
ปี 28 ให้มูลค่าลดลง ตามภาระการเช่า 30 ปี เฉลี่ย 30 ปีด้วย เพื่อความเป็นธรรม แต่การออก
ประกาศกระทรวงการคลังไม่มีกฎหมายรองรับ มันเป็นการออกมาโดยใช้ความเป็นธรรมให้กับผู้
เสียภาษี

จุดตรงนี้เป็นจุดหนึ่งที่ควรจะมีกฎหมายรองรับ ถ้าเกิดใครมาเล่นงาน ทำไม
กรมสรรพากรไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ได้รับตึก 100 ล้าน ในปี 40 ต้องเก็บภาษีจากยอด 100
ล้านเลย กรมสรรพากรใช้อำนาจตรงไหนไปเฉลี่ยมูลค่าลดลงและเฉลี่ย 30 ปี เป็นการละเว้นการ
ปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ อันตราย จุดนี้ผมจึงอยากให้มีความหมายมารองรับ อาจารย์อวยพรครับ เขา
ได้ตึก 100 ล้าน ในปี 40 เขาไม่มายื่นแบบ เขาไม่เฉลี่ย 30 ปี เขายื่นแบบเงินเดือนปกติ แต่ตึกนี้
ไม่ยื่น ผ่านไปปีที่ 7 กรมสรรพากรเก็บไม่ได้ ผู้เสียภาษีก็กลับมากล่าวอ้างเรื่องของเกณฑ์เงินสด
การได้รับตึกในปี 40 ก็เป็นเรื่องของปี 40 เมื่อกรมสรรพากรเจอในปีที่ 6 มันขาดอายุความการ
ออกใบเรียก ประเมินไม่ได้ นี่ก็เป็นปัญหา ก็ควรแก้มาตรา 39 ให้ชัดเจนว่า คำว่าได้รับจริง มี
อะไรบ้างที่เป็นข้อยกเว้นหลักตรงนี้ ตรงไหนใช้เกณฑ์อื่นก็ต้องเขียนมา ไม่ใช่ใช้การตีความ การ
อนุโลม การเป็นธรรมโดยไม่มีกฎหมายรองรับ นั่นเป็นประเด็นปัญหาหนึ่งที่ยอยากให้ทำให้ชัดเจน
ในเชิงของกฎหมาย

ประเด็นที่ 6 สำหรับความคิดเห็นของพีอาร์ส

พีเสนอทางแก้ให้มาสู่คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาภาษีอากรนั้น คำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้น ในส่วนตัวผมนะ ไม่ใช่กฎหมายครับ ไม่มีผลใช้บังคับในเชิงกฎหมาย เพราะฉะนั้นจุดตรงนี้ ทางออกของผมก็ควรจะแก้ไขกฎหมายให้ชัดเจนครับ

คำวินิจฉัยนั้นผมยังยืนยันว่าไม่ใช่กฎหมาย แต่เป็นการชี้ขาดของคณะกรรมการและกรมสรรพากรต้องเดินตามนั้น ผู้เสียภาษีอาจไม่เห็นด้วยก็ได้ แต่ถ้าเป็นกฎหมายผู้เสียภาษีไม่เห็นด้วยไม่ได้ เพราะนั่นคือกฎหมาย ถ้าคำวินิจฉัยเป็นกฎหมาย ศาลเก็บไว้ทำอะไร

บริษัทต้องมีการจ่ายได้โตะจริง พี่อยากให้เห็นเงินจ่ายได้โตะนั้นลงเป็นรายจ่ายได้ แต่กฎหมายประเทศไทยไม่ยอมรับสิ่งที่ไม่สุจริต เพราะฉะนั้นเงินจ่ายได้โตะลงเป็นรายจ่ายไม่ได้ กฎหมายไทยยังไม่ยอม กฎหมายต่างประเทศ ฝรั่งเศสเขายอม ส่วนตัวผมก็ยอมรับไม่ได้ครับ พี่อย่าจ่ายมันครับ อย่าไปให้มัน

กฎหมายมันยากที่จะชี้ว่าเป็นอะไรกันแน่ แม้แต่ศาล ต้องเข้าใจเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ทุกคนอยากให้ทุกอย่างเป็นธรรมทั้งนั้น แต่บางกรณีอาจเข้าใจผิดโดยที่ไม่เจตนาก็ได้ ประเด็นที่อาจารย์พูดถึง ประเด็นการสร้างสะพานลอยก็ดี มองว่าเป็นรายจ่ายของกิจการได้ไหม กรมสรรพากรมองว่าเป็นการบริจาค ไม่เกี่ยวกับกิจการ ส่วนหนึ่งส่วนตัวก็เห็นด้วยกับอาจารย์ แต่เรื่องนี้เคยมีศาลฎีกาตัดสิน ผมจำได้ หมู่บ้านภาณุรังสี บริษัทนี้ยกที่ดินให้กรมตำรวจเพื่อสร้างสถานีตำรวจ เขาเอารายจ่ายที่ดินที่ยกให้ขึ้นมาเป็นรายจ่ายที่เกี่ยวกับกิจการ กรมสรรพากรบอกไม่ใช่หน้าที่ที่ต้องยกให้ มีการต่อสู้จนถึงศาล และศาลตัดสินว่ารายจ่ายนั้นไม่เกี่ยวกับกิจการ ลงรายจ่ายได้ไม่เกิน 2% ในอดีตก็คือ 1% ของกำไรสุทธิ ผมเห็นด้วยว่ามันเกี่ยวกับกิจการ แต่ถ้าเราไปยอมแบบนี้หมด ทุกบริษัทก็จะไปกล่าวอ้างว่า ทำตรงนั้นแท้จริงแล้ววัตถุประสงค์หลักก็คือเพื่อส่วนตัว เพื่อกิจการ ไม่ใช่เพื่อสังคมทั้งหมด นั่นคือมุมมอง ผมไม่ได้บอกว่าผิดถูก เพียงแต่ว่าศาลฎีกาตัดสินแบบนี้ กรมสรรพากรก็ยอมรับแบบนี้ ต่อไปถ้าต้องการให้ตรงนี้เป็นรายจ่ายได้ เราต้องเขียนกฎหมาย ต้องให้สังคมยอมรับว่าการยอมแบบนี้

ขออนุญาตชี้แจงอย่างนี้ กรมสรรพากรเดี๋ยวนี้ไม่ใช่ตรวจสอบแล้วต้องได้ภาษี ถ้าตรวจสอบบริษัทแล้ว บริษัทได้ทำถูกต้อง มันเป็นความสุขของเจ้าหน้าที่ครับพี่

ประเด็นที่ 7 เรื่องค่าเสื่อม

ตรงนี้ที่ท่านพูดมาเรื่องของธุรกิจให้เช่า และก็นำรถมาให้เช่า รถยนต์ที่นำมาให้เช่านั้น ในทางภาษีก็มองว่าเป็นสินทรัพย์ แต่ในทางบัญชีอาจจะมองเป็นสินค้ำก็ได้ กรมสรรพากรมองว่าเป็นสินทรัพย์หักค่าเสื่อม 1 ล้านบาท ก็ไม่เป็นธรรม บริษัทเช่าตัดจ่ายได้ในปีที่ขาย แต่บริษัทอื่นตัดจ่ายไม่ได้ นี่ก็เป็นจุดหนึ่งที่เรายอมรับว่ากฎหมายนี้ไม่เป็นธรรมกับธุรกิจให้เช่า มีการเสนอแก้ไขกฎหมายอยู่แล้วครับ แต่ขั้นตอนนี้ยังไม่เสร็จ ผมเป็นเจ้าของเรื่องเอง

ความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนา

คุณวิทยา

1. ประเด็นที่ท่านพูดไว้นั้น เป็นความจริงที่ว่าถ้าเป็นลูกจ้างของบริษัทตนเองสอง บัญชีของบริษัทไม่ได้ นี่คือพื้นฐานทั่วไป และผู้สอบบัญชีก็ไม่ทำอยู่แล้ว แต่ผมเข้าใจว่าสิ่งที่ท่าน อาจารย์อดิศักดิ์พูดคงจะเป็นประเด็นว่าบริษัทผู้รับตรวจสอบบัญชี แล้วก็ในฐานะที่มาว่าสังกัด บริษัทผู้สอบบัญชีนั้น กินเงินเดือนหรือไม่ได้กินเงินเดือน ถ้าหากว่ากินเงินเดือนประจำอยู่ อันหนึ่งแล้ว ค่าสอบบัญชีออกมา แม้ว่าจะให้คิดตามแต่ละบริษัทที่สอบ แต่ถ้าหากว่าสังกัดบริษัท นั้นแต่ไม่กินเงินเดือน ท่านจะตีความว่าเป็น 40 วงเล็บ 6 คือหนึ่ง log อย่างนี้ แต่ประเด็นที่ท่าน พูดว่าผู้สอบบัญชีที่ทำงานอยู่บริษัททั่ว ๆ ไปแล้วยังมาสอบบัญชีให้บริษัทที่ตนเองสังกัดอยู่ เป็นไปไม่ได้ จะไม่มีประเด็นอย่างนี้เกิดขึ้นเลย เป็นไปไม่ได้

2. ความจริงเรื่องทั้งหมด สารสำคัญอยู่ที่เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการประเมิน ภาษี โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ท่านอาจารย์อดิศักดิ์พูดถึงเรื่องเกณฑ์สิทธิ ซึ่งลงลึกว่าจะเอาตาม หลักการบัญชี หรือว่าตามสัญญา หรือตามที่ได้รับเงินจริง เมื่อประมาณ 2 เดือนที่แล้ว เรา บังเอิญได้ช่วยชีวิตนักบัญชีคนหนึ่ง ซึ่งคัมคั่งว่าต้องถูกประเมินภาษีเป็นจำนวนเงิน 10 กว่า ล้านบาท เขาไปอ้อนวอนกับเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ไม่ฟัง หลักมีอยู่ว่า เขาเป็นบริษัทรับขน ตกลง กับเจ้าของสินค้าว่าจะรับขนเท่านั้นในเวลา 1 ปี ถ้าสินค้ามีปริมาณไม่ถึงตามเกณฑ์ที่วางไว้ เจ้าของสินค้ายินดีจ่ายค่าชดเชยให้ ปัญหาคือบริษัทเจ้าของสินค้าเบียดไม่ยอมจ่าย กรมสรรพากรเห็นจากสัญญาก็บอกว่าต้องตีราคาเป็นเงินได้ขึ้นมา ก็ทำไม่ไปฟ้อง แล้วฟ้องได้ หรือ เมื่อเราตกเป็นเบี้ยล่างของเขา ถ้าฟ้องขึ้นมา คุณก็อดทำมาหากินกับเขา ประเด็นอย่างนี้ ต้องดูว่าได้รับเงินจริงหรือไม่ อย่าสักแต่เก็บตามสัญญาที่มีอยู่ เราก็เลยได้ช่วยชีวิตเขาไว้ที่จะไป ฆ่าตัวตาย นี่แหละครับการที่เจ้าหน้าที่จะใช้ดุลยพินิจในการเก็บภาษีให้ได้ตามเป้าหมายเป็น อันตรายอย่างยิ่ง ฝากกรมสรรพากรให้อบรมเรื่องการจัดเก็บภาษีให้เป็นธรรม อีกประเด็นที่ผม ไม่เข้าใจคือทำไมราชการถึงต้องซื้อของที่แพงกว่าที่ชาวบ้านซื้อ เป็นเรื่องที่แปลกประหลาดมาก เราจะขจัดได้หรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ถ้าจะเอาประมวลรัษฎากรมาช่วยเรื่องที่ราชการต้องซื้อ ของแพงก็จะช่วยฟื้นฟูสถานะของบ้านเมืองได้อีกประเด็นหนึ่ง

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

1. ขอเสริมจากอาจารย์วิทยาและอาจารย์อดิศักดิ์ ในเรื่องการสอบบัญชี เมืองไทย ยอมรับผู้สอบบัญชีที่ได้รับใบอนุญาต คนที่รับรองงบการเงิน คนนั้นเป็นผู้สอบบัญชี รายได้ของคนคนนั้นคือผู้สอบบัญชีที่ได้รับใบอนุญาต เพราะว่าในกฎหมายหุ้นส่วน กฎหมายผู้สอบบัญชี ว่าเป็นการสอบบัญชีโดยห้างหุ้นส่วน หลังจากนั้นจะเป็นผู้ช่วย เป็นลูกมือผู้ช่วยอะไรก็แล้วแต่ จะไปจ้างอะไรว่าไป ชี้คนนั้น คนนั้นคือเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาต แล้วคนนั้นจะต้องรับผิดชอบ กลด. ตอนนั้นจ้างคนนี้อยู่ นะครับ แต่โชคดี ผ่านพ้นตะเกียกตะกายไปแล้ว ก็คือว่า เขาจะเอาเข้าไปเป็นอาญาด้วย เห็นพฤติการณ์ดุเดือดของผู้บริหาร ถ้าไม่แจ้ง ติดคุกนะ ผู้สอบบัญชีคนนี้ติดคุกนะ ขอเสริมหนึ่งก็ดี แก่ไปแก่มาก วังไปวังมา

คุณเสกสรร

1. มีอธิบดี หรือรัฐมนตรีคนไหนใหม่ที่มี thinking ขึ้นมาว่าเราควรมาทบทวนแล้ว ไม่ใช่เขามาตั้งกองทุนแล้วเพิ่งจะมา

2. เรื่องนี้สูญ ตั้งแต่ 35 ตั้งกฎหมาย มันไม่มีเลยหรือไง ทำไมมันถึงเพิ่งมาออก อาจารย์บอกไม่มี แต่มีสิครับ เพราะออกกฎหมายแม่และกฎหมายลูกที่รองรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับ การตามกฎหมายที่แก้ไขต้องเป็นคนรับผิดชอบ เพราะได้ทุนกรรมสรรพากรที่ผมไป กรมใหญ่ เขียนว่าภาษีที่เป็นธรรมโดยค่าใช้จ่ายที่ลดต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ การจัด...เพื่อผลรวมของประเทศชาติของเราทุกคน

3. ควรจะมีคนรับผิดชอบบ้าง ไม่ใช่ไม่มีก็ไม่ต้อง. มันไม่ง่าย ถ้าเสียภาษีผ่าน พอเรายื่นค่างก็ตัดหมิ่นห้า

4. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเนี่ย ผมเสนอว่าควรจะให้ไป visit กิจการซักไตรมาสหนึ่ง แล้วดูว่าโลกเขาเปลี่ยนไปอย่างไรแล้ว ไม่ใช่ไปเก็บกำไรอย่างเดียว ถ้ากำไรอย่างเดียวต้องเอา เจ้าหน้าที่มาร่วมเป็นผู้ถือหุ้นด้วย 10% ทุกบริษัท ถ้าไม่มันเวลาอธิบายจะลำบาก ว่าโลก เปลี่ยนไปแล้ว paper ไม่มีแล้ว ต่อไปขอให้มันเป็นแฟ้มถาวร เป็น current file ปรับทีละปี ไม่ต้อง เรียกหลาย ๆ รอบ เอาใหม่ตลอด ซึ่งเปลืองทรัพยากรและโลกร้อนด้วย จุดประสงค์ไม่ได้จะ ก้าวร้าวกรมสรรพากรหรอก แต่เสนอว่าถ้าเราไม่พูดอย่างตรงไปตรงมา กรมสรรพากรก็ไม่ต้อง หรอก จริง ๆ ผมคิดว่าควรจัดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบนะ ปีหนึ่งหรือ 6 เดือน แล้วให้ผู้เสียภาษีที่เขา ประกอบกิจการจริงมานั่งฟัง แล้วมีเจ้าหน้าที่ระดับที่ตัดสินใจได้มานั่งฟัง เสียเวลาซักวันหนึ่ง เป็นการร่วมมือกัน การจัดเก็บก็จะลด cost ลงเรื่อย ๆ ไม่ใช่เอามาประเภท CPTA เอาเป็นเจ้า พนักงานประเมินโดยภาคเอกชน โดยให้คนที่ถูกรายงานว่าหลบภาษีไปจ่ายค่า fee ให้คนมาฆ่า ผมเอง มัน conflict of interest มันเป็นไปได้ในโลกความเป็นจริงอยู่แล้ว เหมือนบริษัทมา จ่ายเงินให้ผม แล้วผมก็ไปรายงานกรมสรรพากรว่าไอ้มันหลบภาษียังไง ผิดยังไง แล้ว กรมสรรพากรก็ประเมินเขา เขาก็เสียฟรีให้ผม แล้วกรมสรรพากรก็จัดเก็บภาษีในราคาที่ต่ำสุด ทั้งผู้เสียภาษีและผู้จัดเก็บ ไม่งั้นจะไปลดต้นทุนได้อย่างไร

คุณธานี วัฒนเสถียร

1. สำหรับเรื่องนี้สัญญา เมื่อเริ่มออกใหม่ ๆ ผมทำงานบริษัทอยู่ มีหนี้สัญญาอยู่ ผมก็ถามเขาว่าจะทำอย่างไร จะแก้ไขอย่างไร ก็พยายามหาทางแก้ เมื่อก่อนติดเรื่อง ถ้าผมมีหนี้สัญญา ผมออก vat ไปแล้ว ผู้ที่ใช้ vat อันนั้น ไปขอคืนแล้ว พอตัดหนี้สัญญา ผมบอกขอคืน vat ด้วย เขาบอกอันนั้นมันก็ขอคืน คุณมาเอาอีกใบ ขอคืน จะทำยังไง เขาก็ใช้เวลาหลายปีกว่าจะคิดออก คุณไปดูรายละเอียดอันนั้น ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนซึ่งกันและกัน ตัดหนี้สัญญาไม่มีสิทธิเลย เขาตัดออกในเรื่องที่มีปัญหาว่ากรมสรรพากรจ่าย 2 ที่ กว่าจะออกมาได้ เขาก็นั่งเขียนอยู่ อันนี้น่าเห็นใจ ในฐานะที่ผมเคยเป็นเจ้าหน้าที่ทางตรวจสอบภาษี

2. เรื่องภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่จริงมันไม่ยากเลย หลายอัตรา ถ้าคุณอยากให้เป็นอัตราเดียว คุณคิดถึงเมื่อสมัยที่พวกขนส่ง โดยสารใช้ใหม่ แล้วทำไมเหลือ 1 ง่ายนิดเดียว พวกเราถ้าต้องการให้เหลือ 1 ทุกอย่าง ไปเดินขบวนไปกรมสรรพากร ง่ายนิดเดียว และอีกเรื่องหนึ่ง ตีระฆังว่าซื้อหรือรับจ้างทำของ ไม่เห็นมันยากอะไรเลย ไม่น่าจะมีปัญหามาก ถ้ากรมสรรพากรใจกว้าง ถ้าคุณซื้อขายกันอยู่ดี ๆ คุณขายสินค้าก็ขายไป นั่นไม่หัก ณ ที่จ่าย แต่ถ้ารายไหนที่ไปถึงแล้วให้ทำตาม made to order อันนั้นถือว่ารับจ้างทำของ มันแกลังกันง่าย ๆ และอีกเรื่องหนึ่ง ไอ้ที่แบบฟอร์มมาถึง ถ้ามีขอคืน ต้องขอคืนจากกรมสรรพากร กรมสรรพากรจะมีช่องไว้ช่องหนึ่ง ตัวเล็ก ๆ อ่านให้ดี “ไม่มีความประสงค์จะขอคืน” ช่วยดีก็ มีไว้ทำไม (อ.อดิศักดิ์ ก็เหมือนกับคำเตือน ห้ามดื่มเกินวันละสองขวดนะฮะ)

การยื่นภาษีทางอินเทอร์เน็ต งบด.50 จะขอคืน ก็มีช่องใส่มาด้วย ใครจะไปดีก็ ตอนนี้กรมสรรพากรเรียกเอกสารทุกชนิดที่เขาต้องการ ช่วยเอาไปให้ที่ แต่นี้เป็นของธรรมดา เพราะกรมสรรพากรก็ไม่อยากติดคุก

3. เกี่ยวกับท่านเจ้าหน้าที่ ผมก็เห็นใจในฐานะที่เคยเป็นเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษี ถ้าไปตรวจสอบเขาแล้ว ถ้าไม่เก็บภาษีเขาให้ได้ เอามาเสนอผู้บังคับบัญชา เขาก็จะมองหน้าว่าทำหน้าที่ให้รัฐหรือผู้ประกอบการ อันนี้น่าเห็นใจเพราะเคยประสบมาแล้ว

4. ภาษีมูลค่าเพิ่ม คำว่า “ขาย” ของกรมสรรพากรนะครับ มีหลายอย่าง ผมติดใจอย่างเดียว สินค้าขาดบัญชี เจ้าหน้าที่ประเมินน่าจะบอกว่าขายก็ขาย ก็จบ เจ้าหน้าที่คนนั้นแกงบอกว่าคุณขายต้องมีรายได้ด้วย เพราะฉะนั้นต้องมีรายได้หลายเรื่อง การที่จะนำรายได้นี้ไปคิดเป็นกำไรสุทธิต่อไป ผมว่าเรื่องนี้ท่านอาจารย์จะตอบว่ายังไงครับ ว่าเจ้าหน้าที่ถูกหรือผิด หรือว่าผู้ประกอบการถูกหรือผิด ผู้ประกอบการบอกคุณก็ขายเก็บ vat ไปแล้วกัน แต่ทำไมมาตีรายได้ล่ะ ผมก็เก็บเงินจากใครที่ไหนล่ะ แล้วอยู่ดี ๆ จะต้องมาเสียเป็นภาษีเงินได้อีก นะครับ ก็ขอความกรุณาช่วยเหลือที่ครับ

คุณจำรัส

1. ขอชมกระทรวงการคลัง ในโอกาสเพื่อความเป็นธรรม ออกไ้ตรงนั้นมาโดยไม่ได้อ้างมาตรา ผมคิดว่ามีคณะกรรมการวินิจฉัยหมวดนี้ที่เสริมมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว อะไรก็แล้วแต่ที่ไม่มีกฎหมายอ้างได้ ก็เข้าคณะกรรมการชุดนี้ ท่านก็วินิจฉัยมาตั้งหลายสิบกรณีแล้ว นั้นเป็นทางออก

2. จากคำกล่าวที่ว่า “ประมวลรัฐฎากรเป็นกฎหมายชราภาพ” อะไรทำนองนี้ ทุกท่านในที่นี้เชื่อว่าคงทราบว่าการประมวลรัฐฎากรได้ประมวลกฎหมายหลายฉบับเมื่อปี 2481 ประมวลรัฐฎากรเทียบกับบุคคลธรรมดาเป็นผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุกรรมการ กกต. ท่านหนึ่งที่เป็นปัญหาอยู่เนี่ยว่าเกินหรือไม่เกินอะไรตรงนี้ แต่ที่จริงแล้วมีนิมิตหมายอันดี ในเมื่อมี 3 องค์กรมาร่วมกันตรงนี้ เราคิดว่าถ้าจะให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล ที่อาจารย์อดิศักดิ์บอกว่าจะก่อให้เกิดความสุข ผมก็คิดว่าน่าจะต้องการสังคายนาครั้งใหญ่เลยครับ เพราะว่าใช้กันมา 70 ปีตรงนี้ เราตั้งเป้าว่าระยะยาวนั้นแหละสังคายนา อาจจะต้องใช้เวลา แล้วก็ระยะปานกลางกับระยะสั้น หรือระยะเฉพาะหน้า ตั้งเป้าอย่างนี้ บางสิ่งบางอย่างเฉพาะหน้า รีบทำเลย ระยะสั้น ปานกลาง ระยะยาว ถ้าทำได้อย่างนี้ก็ขอชมเชยในคณะนิติศาสตร์ ที่ได้รวบรวมบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่ายมาสัมมนากันตรงนี้ ข้อสรุปตรงนี้ส่วนไหนคิดว่าแก้ไขโดยไวได้และลดปัญหาที่ควรกระทำทันที ถ้าจะให้มีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมายอันสูงสุด ต้องสังคายนาทั้งหมด

3. สืบเนื่องจากอาจารย์อดิศักดิ์ที่ว่าคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากรถือเป็นการปรึกษาหารือ ในมาตรา 13 สด วงเล็บ 3 บอกว่า คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับภาษีอากรตามที่กรมสรรพากรขอความเห็น และในวรรคท้ายบอกว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการชุดนี้ให้เป็นที่สุด น่าจะอ้างอิงได้

คุณวิไล วัชรชัยศิริกุล

1. ประเด็นแรก เรื่อง CPTA หรือ CTA นโยบายของกรมสรรพากรนะคะ ซึ่งวิไลก็ได้พูดไปบ้างแล้วในการสัมมนาของสภาวิชาชีพเมื่อวันที่ 20 แต่ว่าพอดีมีข้อมูลเพิ่มเติมด้วย แล้วก็รู้สึกว่ามันชัดเจนขึ้น CTA นะคะ เมื่อกี้ท่านอาจารย์อวยพรอ่านมาตรา 37 ของ พรบ.วิชาชีพบัญชี แต่ว่าถ้าท่านมีมาตรา 38 วรรค 3 เนี่ยนะคะ จะเขียนกฎหมายไว้ชัดมาก ก็คือว่าผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชีแล้ว ให้ได้รับยกเว้นการเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีตามประมวลรัฐฎากร คือกฎหมายเขียนชัดไปถึงขนาดนั้น แล้วก็ในวันที่ 20 เนี่ย วิไลได้บอกแล้วว่าขอทวนอีกนิดนะคะ เพราะว่าบางท่านก็ไม่ได้ไปฟังที่วันนั้น ประมวลรัฐฎากรใช้ 2481 ใช้ใหม่คะ ประมวลกฎหมายแพ่งก็ใช้ประมาณ ๆ เดียวกัน ทีนี้ประมวลกฎหมายแพ่งมีหมวดที่บัญญัติให้มีการตรวจสอบและรับรองบัญชี 2 เส้นนี้คือเป็นเส้นขนานกัน ต่อมา มี พรบ.ผู้สอบบัญชี 2505 ใน

พรบ.ผู้สอบบัญชี 2505 ซึ่งถือเป็นกฎหมายเฉพาะของการตรวจสอบบัญชีเนี่ย มีอยู่ ถ้าจำไม่ผิด รุ้สึกจะ 15 มาตรา แต่มันไม่มีมาตราไหนที่ไปเกี่ยวข้องกับกรมสรรพากร ก็คือต่างคนต่างอยู่ แล้วก็มาตรา 3 สด กรมสรรพากรมาออก 2496 แล้วพอ 2547 เนี่ย พรบ.วิชาชีพบัญชีออกมา

ถ้าในทัศนะคิดว่า ในส่วนของการตรวจสอบบัญชี พรบ.วิชาชีพบัญชีเป็นกฎหมายเฉพาะ เพราะว่าใน 38 วรรค 3 เขียนไว้ชัดเจนขนาดนั้น ถ้าเทียบเคียงแล้วน่าจะใกล้เคียงกับ พรบ.ทนายความ 2528 กับ พรบ.เนติบัณฑิตยสภา ซึ่งตอนแรกเนติบัณฑิตควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมายแต่พอมีสภาทนายความ ก็โยนอำนาจการควบคุมไปอยู่ที่ center ตัวเดียวกัน ทีนี้ เมื่อก่อนศาลฎีกาใช้อำนาจกลาง สัมมนาพรินะคะ ไม่ทราบว่ามีใครไปบ้าง วิไลไม่ได้ไป แต่ว่าได้ปริญญามาตราหน้า กับ 3 สด แล้วก็ฝากให้เพื่อนไปเรียนถามอาจารย์ชัยสิทธิ์นะคะ ประเด็นที่ถามมันมีอยู่ อย่างนี้ว่า ถ้าหากว่ากรมสรรพากรอาศัย 3 สด แล้วออกแค่กฎหมายลูก อาจจะเป็นกฎกระทรวง ประกาศอธิบดีออกมา แล้วเราก็ยังไม่ทราบเค้าโครงกฎหมายว่าจะตัดสิทธิ์ CTA ที่ได้ใบอนุญาต ทั้งเดิมและที่จะได้ใบอนุญาตต่อไปในอนาคตจากสภาวิชาชีพ ให้ต้องไปทดสอบใหม่กับ กรมสรรพากรหรือไม่ แต่ถ้าหากตัดสิทธิ์ ก็ได้เรียนถามอาจารย์ชัยสิทธิ์ว่าตัดสิทธิ์ได้ไหม หรือเอา ผู้สอบที่ได้ใบอนุญาตตามพรบ.วิชาชีพ ต้องไปทดสอบใหม่ที่กรมสรรพากรได้หรือไม่ อาจารย์ก็ตอบมาสั้น ๆ ว่าไม่ได้ แต่อาจารย์ก็ไม่ได้ตอบมาว่าอะไรกฎหมายเฉพาะ กฎหมายทั่วไปอะไรนะ คะ เพราะฉะนั้นตามความเห็นของวิไลนะคะ หากกรมสรรพากรใช้ CTA ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ดี เป็นวิวัฒนาการในการใช้กฎหมายภาษีของบ้านเรา ถ้าเราจะมีกรปรับปรุงประมวลรัษฎากรเนี่ย เราก็ควรจะมีบุคลากรที่เข้ามาทำงานตรงนี้ เป็นส่วนที่ดี แต่ถ้าหากกรมสรรพากรจะตัดสิทธิ์ CTA ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 29 กับ 43 กรมสรรพากรจะทำได้

ในระดับของกฎหมายลูก ถ้ากรมสรรพากรจะทำ กรมสรรพากรจะต้องไปแก้ ไปบัญญัติ สิทธิ์ลงไป ใน 3 สด ไม่ใช่มาออกแค่กฎหมายลูกรองรับ เพราะว่าการตัดสิทธิ์เสรีภาพในการ ประกอบอาชีพ ต้องใช้กฎหมายระดับผ่านสภา ทีนี้ในประเด็นว่า TA ละ ก็ต้องย้อนไปว่าในเมื่อ พรบ.การบัญชี 2543 บอกว่า ห้างขนาดเล็กไม่ต้องตรวจสอบบัญชี ในเมื่อกฎหมายบัญชีเองบอก ว่าไม่ต้องตรวจสอบบัญชี ตัวนี้คิดว่าเป็นสิทธิอำนาจของกรมสรรพากรที่จะบัญญัติกฎเกณฑ์ ขึ้นมาได้ ว่าห้างขนาดเล็กตรวจสอบยังไง คงจะไม่ถือเป็นโมฆะ อันนี้เห็นแย้งนะคะ เห็นแย้งกับ ท่านอาจารย์อวยพร

2. ถ้าพูดถึงที่อาจารย์อวยพรพูดเมื่อเช้าก็มีประเด็นนะคะ ว่าใน 6 สาขาวิชาชีพ ตามพรบ.วิชาชีพบัญชี มีอยู่สาขาหนึ่งคือการบัญชีภาษีอากร ในอนาคต เรื่องที่จะพูดนี้ก็โยง ประเด็นกับที่ท่านอาจารย์อดิศักดิ์พูดด้วยว่า 40 วงเล็บ 1 หรือ วงเล็บ 2 หรือวงเล็บ 6 ที่ว่าเป็น คำวิชาชีพ ถ้าในอนาคตสภาวิชาชีพเปิดสาขาการบัญชีภาษาอากรขึ้นมา คำถามคือ เราจะ ยึดเอาสาขาของมันเป็นวิชาชีพหรือเอาคุณสมบัติของบุคคลที่เข้ามา ถ้า CTA ของกรมสรรพากร

ไม่จำกัดว่าต้องจบบัญชีมา จบเศรษฐศาสตร์ จบอะไรก็ได้ ที่คุณไปสอบได้ และคุณทะลุวิชาการ บัญชีเข้าไปได้ คือเท่าที่ทราบมา CTA มีสอบการบัญชีวิชาหนึ่ง ภาษีเงินได้นิติบุคคลวิชาหนึ่ง ภาษีมูลค่าเพิ่มวิชาหนึ่ง ภาษีธุรกิจเฉพาะและอื่น ๆ วิชาหนึ่ง และกฎหมาย ถ้ามีคนวิชาชีพอื่นที่เปิดกว้าง ศุลกากร สรรพสามิต เศรษฐศาสตร์ สอบเป็น CTA ได้ และทางสภาวิชาชีพบัญชีมีการควบคุมบุคลากรของการบัญชีภาครัฐ ก็จะมีปัญหาว่าใครคุมใคร ในอนาคตคงเป็นปัญหา ขอเสนอไว้ มีเรื่องคุณภาพของเจ้าพนักงานประเมิน อันนี้จะเป็นปัญหาในรายละเอียดที่อาจารย์อดิศักดิ์เนี่ยอยู่ฝ่ายกฎหมาย เวลาฝ่ายกฎหมายฟังตรงจะพูดอย่างหนึ่ง แต่เจ้าพนักงานประเมินของกรมสรรพากรเนี่ย เท่าที่เคยเจอจบมนุษยศาสตร์ก็มีนะคะ เหมือนเราอ่านประมวลรัษฎากรกันคนละเล่ม เจ้าหน้าทีกรมสรรพากรรุ่นใหม่เนี่ยพูดจาดี friendly เข้าใจง่าย แต่รุ่นกลาง ๆ ขึ้นไปจะพูดลำบาก เช่น วิไลมีธุรกิจที่เป็น member ก็รับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิ แต่เสีย vat เต็มที่ไปแล้ว พอเวลาถูกตรวจคืนภาษี ท่านก็จะถามว่า ในเมื่อคุณรับตั้งค้เข้ามาแล้ว ทำคุณไม่รับรู้รายได้ไปเลย แต่ลูกน้องเขาเนี่ยเข้าใจ คุณกันระดับลูกน้องแต่นายไม่ยอมทำ เพราะภานายมีเพดานของเป้าหมาย ในทางปฏิบัติลูกน้องเครียดมากและก็บ่นกับเราว่าอยากจะหนีไปอยู่กรมป่าไม้

3. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากรณีหญิงมีสามี ดิฉันว่าน่าจะเป็นหญิงสมรสนะคะ เพราะหญิงทั่วไปก็มีสามีได้แต่อาจจะไม่สมรส ประเด็นที่ต่อเนื่องจากคุณวิภาที่ว่าน่าจะมีการฝึกอบรมกรมสรรพากร ดิฉันขอเรียนเสนออาจารย์อดิศักดิ์ไว้เลยคะ คือ TA ก็ถูกบังคับอบรม 12 ชั่วโมง CPA ปี 51 นี้ก็ 12 ชั่วโมง นักบัญชีก็ 3 ปี 27 ชั่วโมง ทุกคนก็โดนอบรมหมดแล้ว ขอให้เป็น KPI ของกรมสรรพากรได้หรือไม่ ถ้าเจ้าพนักงานประเมินตั้งแต่ซี 3 ขึ้นไป เช่นประเมินเป็นเจ้าพนักงานประเมินได้ ให้มีการฝึกอบรมเหมือนเอกชนด้วย เพราะเอกชนจะโตะไปฝ่ายเดียว แต่รัฐไม่ยอมโตะ

คุณไพโรจน์

1. ผมมีส่วนร่วมในการตั้งเรื่องผู้สอบบัญชีภาษีอากรขึ้นมา ประชุมคณะกรรมการ ผู้ใหญ่หลายท่าน ผมไม่ย่อแหย่นาม แต่ผู้ใหญ่ทั้งนั้น รองอธิบดีบุญรอด เสรีวงศ์ หนึ่งในนั้น มาพูดเรื่องว่ากรมทะเบียนการค้า กรมพัฒนาธุรกิจการค้าปัจจุบัน เราจะเลิกห้างหุ้นส่วนที่มี ยอดขายต่ำกว่า 5 ล้าน ยอดขายกับยอดขายทรัพย์สินรวมกันต่ำกว่า 30 ล้าน เลิกดีไหม ยังไงก็เลิกแน่ ๆ ทางกรมพัฒนาที่ดินการค้าไม่เอาแน่ ๆ ที่นี้มาถึงบุญรอด โบกมือผมเข้าไป บอกว่าเขาจะเลิกห้างหุ้นส่วน จะเอาไม่เอา เผอิญในชีวิตจิตใจของผม สายเลือดหากินได้แต่บัญชีอย่างเดียว ก็เลยบอกว่า ไม่ได้ ผมรับบทบาทมานานแล้วนะ รู้ตั้งแต่อายุ 15 ยังเป็นเด็กออฟฟิศได้เห็นการพัฒนา มาจนถึงทุกวันนี้แล้ว แล้วจะเลิกกลับมาสู่เศษกระดาษใหม่ บอกเลิกไม่ได้ บอกกรมสรรพากรต้องเซ็นมาตรา 3 สด ขึ้นมา จะทำยังไงบ้าง

ตอนนั้นท่านอาจารย์เกษรี ก็ยังฝาก idea มา ดีมาก 3 วิชา สอบบัญชี ภาชีอากรหน่วย ก็เอาตามนั้น ตอนนั้นไม่มีอะไรมากเลย เพื่อที่จะให้มีกรตรวจสอบหน่วย ทั้งข้างไม่ได้ อย่าดูถูก ห้างหุ้นส่วนเล็ก ก็เลยบอกว่าถ้าผู้สอบบัญชีคนนั้นสอบได้แล้ว เงินเดือนได้ 20,000 บาท อย่างต่ำ ดูแลร้านค้า 500 บาท พันหนึ่ง ก็เริ่มออกกฎหมายออกมา แล้วก็ต้องมีตรวจสอบอะไรขึ้นมาก็ยุ่ง กันใหญ่ หลักมีแค่นี้ ถ้าตอนนั้น สืบทอดเจตนาตอนนั้นมาเรื่อย ๆ แล้วปรับ ขณะนี้ TA พร้อมทั้ง จะทำงานแล้ว ปล่อยให้ TA เข้าไปทำงานเถอะ ฟังมาว่าให้ TA มาเซ็นตรวจคู่กับ CTA ยิ่งยุ่งกัน ใหญ่ เขายังไม่เคลียร์กัน ถ้า TA กับ CTA แยกกันได้เด็ดขาดแล้ว TA ก็ไปว่าของเขาไป ยุ่งเรื่อง ภาชีอย่างเดียว อย่าไปยุ่งเรื่องสต็อก

2. ตั้งแต่ฟังมา 3-4 วัน เข้ามาสู่คุณจรัส ว่าให้แก้ไขอย่างเป็นขั้นตอน ก็เห็นด้วย อย่างไรก็ตาม ก็พูดมา 3-4 วัน ต่อให้เป็นเดือนยังพูดไม่จบ ยังขาดเรื่องภาชีคุณขอมา เป็นภาชี ที่ยุติธรรมที่สุด วันนี้พวกเราประมวลไปแล้ว อะไรที่เป็นเฉพาะหน้าแก้ไขไปก่อน ควรต้องมาคุยกัน ทุกเดือน ๆ

คุณประพันธ์ศักดิ์

1. ผมมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับอำนาจของเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร แล้วก็ประมวล รัชฎากรบางข้อ เหมือนกับเปิดให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการประเมิน อย่างมาตรา 65 วงเล็บ 4 แห่ง ประมวลรัชฎากร เรื่อง การให้กู้ยืมโดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือให้คิดค่าตอบแทนในราคาที่ต่ำ กว่าตลาด ราคาตลาดเป็นปัญหาอยู่ว่าจะเอาราคากระทรวงพาณิชย์ หรือราคาที่ซื้อขายจริง หรือ เอาราคาอะไร ของผมมีปัญหาวงให้เข้าพื้นที่อาคารชุด ให้เช่าในอัตราที่มีสัญญาเช่า มีการให้ บริษัทประเมินเขาตีมูลค่าของอาคารชุดออกมา ราคายุติธรรม ไม่ต่ำกว่าตลาด แต่พอเจ้าหน้าที่ มาประเมินเราก็หาว่าเราให้บริษัทในเครือเช่าในอัตราที่ต่ำกว่าบริษัทอื่นที่อยู่อีกชั้น อาคารเช่ามัน ขึ้นอยู่กับทำเลใช้ไหมครับ อัตราเช่ามันก็ไม่เท่ากัน แต่พอเจ้าหน้าที่มาตรวจเขาก็จะยึดเอาค่าเช่า ที่แพงที่สุด มันก็ไม่แฟร์ อันนี้ก็ให้อำนาจเจ้าหน้าที่มากเกินไป

2. เรื่องอำนาจการตรวจภาษีย้อนหลัง ไม่ทราบว่าจะนโยบายของกรมสรรพากรตรวจ ย้อนหลังได้กี่ปี ก็เป็นภาระของผู้ทำบัญชีว่าต้องเก็บเอกสาร กฎหมายบัญชีคือ 5 ปี แต่ถ้าบางปี ที่กรมสรรพากรตรวจไม่เสร็จ ก็ต้องเก็บอีก 2 ปี เป็น 7 ปี เท่ากับว่าเป็นภาระของผู้ทำบัญชีว่า ต้องเก็บเอกสารรอว่าเมื่อไหร่กรมสรรพากรจะมาตรวจย้อนหลัง อยากทราบนโยบายในอนาคต

3. ค่าเสื่อม พอดีธุรกิจที่ให้เช่ารถ วันที่ 25 ที่สัมมนาก็คุยไปแล้ว ให้คิดไ้อ้ประกาศ ไ้อ้ 145 เนี่ย ถ้าเป็นบริษัททั่วไปก็คือค่าเสื่อม 1 ล้าน แต่ปัจจุบันรถมันเกิน 1 ล้านไปหมดแล้ว โดยเฉพาะรถที่ให้ผู้บริหารเช่า ก็ควรจะเปลี่ยนอัตรา อาจารย์อวยพรพูดไปแล้ว ของผมมันเป็น

ธุรกิจให้เช่า มันก็จะมีการหลอมน้ำว่าเราให้คิดแค่ 1 ล้าน สมมติผมซื้อรถเบนซ์มา 7 ล้าน อีก 6 ล้านนี้ผมต้องมาตัดเป็นรายจ่ายเมื่อตอนขายรถ มันก็จะไปขาดทุนเอาปีที่ขาย นั่นเป็นเรื่องของค่าเสื่อม อันที่สองเรื่องเกี่ยวกับสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งประมวลรัษฎากรก็บอกว่าสำรองถือเป็นค่าจ่ายภาษีไม่ได้ต้องบวกกลับ เราก็บวกกลับเต็มร้อย เกิดหนี้สูญขึ้นมาจริงแล้วเราปฏิบัติตามกฎกระทรวง 186 แล้ว มันก็เกิดเป็นหนี้สูญ เราก็ต้องมาตัดเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่หนี้สูญ ตัวนั้นที่เราบวกกลับไป เราก็ต้องกลับมาขอคืน โดยหักจาก ภงด. 50

คุณกมลทิพย์ สุทธิพิณีธรรม

1. มองว่า ถ้าผู้เสียภาษีหาผู้รับมารับแทน แล้วหักภาษีให้ถูกต้อง เราก็ยินยอมทางกรมสรรพากรก็ผ่าน แต่ในฐานะผู้สอบ เราต้องมองความเป็นธรรม แต่เราจะมีแนวทางอย่างไร มีวิธีปฏิบัติอย่างไรที่เป็นธรรมทุกฝ่าย ขอคำแนะนำด้วยนะคะ

ผู้ดำเนินรายการ คุณวิศิษฐ์ ลิ้มลือชา เภรฎุญกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

“การสัมมนาในวันนี้ก็เป็นประโยชน์กับทุกท่านนะครับ ผมเชื่อว่าเป็นประโยชน์กับทั้งภาคเอกชนและกับภาครัฐเองก็ตาม เพราะว่าเมื่อประชาชนมีความรู้สึกรู้ว่าเสียภาษีอย่างเป็นธรรมแล้ว ทางภาครัฐเองก็จะสามารถเก็บภาษีได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ในโอกาสนี้ของขอบพระคุณท่านวิทยากรทั้งสองนะครับ ในนามของทั้งสามองค์กร ทั้งคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่วันนี้เอื้อเพื่อสถานที่ด้วย ทั้งทางกรมสรรพากร และสุดท้ายมูลนิธิเพื่อพัฒนาทางนิติศาสตร์ ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน ท่านวิทยากร และในรอบบ่ายเรายังมีอีกรอบหนึ่ง และทั้งหมดเราทำ 6 รอบ รอบนี้เป็นรอบที่สาม เราจะทำแบ่งเป็นกลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ ในช่วงบ่ายจะเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม แต่ว่าท่านสามารถมาร่วมได้ นะครับ ก็ขอขอบพระคุณทุกท่านครับ”